

THE SARUM RITE
Missale Sarisburiense cum nota.

Tomus A.
Fasciculus I.
Pagine 1-76.

Proprium de tempore.
In adventu Domini.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMXV.

The Sarum Rite is published by The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada, 45 Mercer Street, Dundas, Ontario, Canada L9H 2N8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

The Sarum Rite is distributed over the internet through .pdf files located at:
www.sarum-chant.ca

This document first published July 1, 2015.

Revised October 2020.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2015.

[1r.]

[*In nomine sanctissime Trinitatis.*] ¹

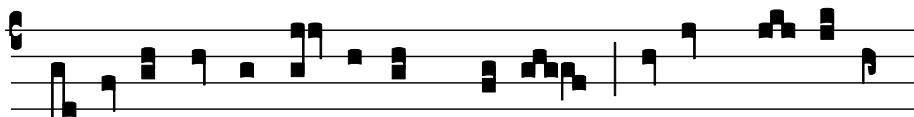
¶ *Missale ad usum [chori]² [ecclesie]³ Sarum
[Anglicane]⁴ incipit feliciter.⁵*
Et primo.

Dominica prima adventus Domini.

Ad missam.

Officium.⁶ VIII.

GS:pl. a; 1508:1r; 1513:1r.⁷

001-01.

D te le-vá-vi * á-nimam me-am : De-us me- us in

Dominica prima Adventus.

001-02.

te confi- do non e-ru- bés-cam : neque ir-rí- de-
ant me i-nimí- ci me- i : é-te-nim u-ni-vér-si
qui te expéc- tant non confun-dén-tur. *Ps.* Vi- as tu- as
Dómi-ne demónstra michi : et sémi-tas tu- as édo-ce me.

[*Deinde*]⁸ repetatur officium scilicet Ad te levávi. &c. et postea dicatur Glória Patri. et Sicut erat. 88*. Quo dicto iterum [tertio]⁹ repetatur officium ut prius. Et sic fiat per totum annum : tam in dominicis quam in festis sanctorum [et in octavis et infra]¹⁰ cum regimine chori : et in omnibus missis de sancta Maria [et de festo loci per totum annum]¹¹ : nisi in dominica passionis Domini : et ab hinc usque ad cenam Domini ad missam de temporali tantum : tunc post psalmum repetatur officium sine Glória Patri. [et Sicut erat.]¹²

Sequatur Kyrieléyson. 17*.

*Non dicatur Glória in excélsis. [nec Ite missa est.]*¹³ *per totum adventum de quocunque dicatur missa [oratio Excita quésumus Dómine poténciam.]*¹⁴ *Nec a lxx. usque ad vigiliam pasche.*

His peractis, factoque signaculo crucis in facie sua : vertat se sacerdos ad populum : elevatisque aliquantulum brachiis junctisque manibus, dicat hoc modo,

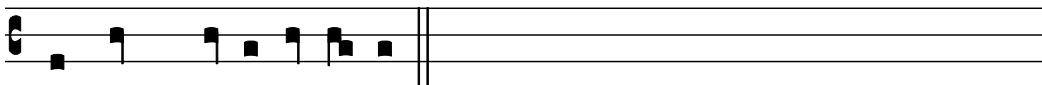
US-I:265; 1494, 1489:92r.¹⁵

Dómi-nus vo-bís-cum.

Dominica prima Adventus.

Et chorus respondeat,

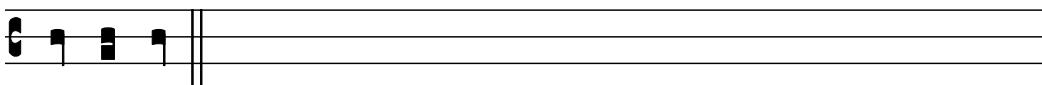

Et cum spí-ri-tu tu- o.

sub eodem tono.

Et iterum revertat se sacerdos ad altare et dicat.

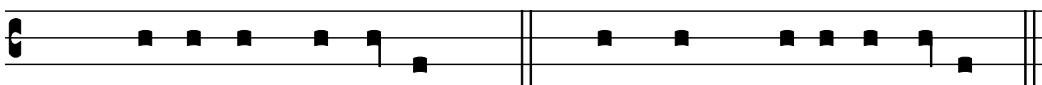
US-I:265; 1494, 1489:92r.

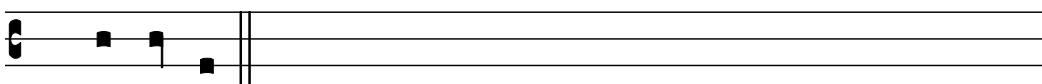
O-rémus.

Et quotienscumque dicatur Dóminus vobíscum. ad missam semper sub eodem tono dicatur similiter et Orémus. nisi in prefationibus, et nisi in missa sponsalium cum fiat benedictio super sponsum et sponsam ante Pax Dómini. tunc enim dicatur sic.

US-I:265; 1513:135r; 1492.¹⁶

V. Dómi-nus vo-bíscum. R. Et cum spí-ri-tu tu-o.

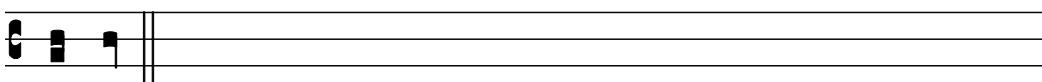
V. O-rémus.

et in consimilibus ita determinando,¹⁷

Per ómni- a sé-cu-la se-cu-ló-rum.

Respondetur,

Amen.

¶ Deinde dicatur sequens

Oratio.

Exulta quésumus Dómine poténtiam tuam et veni : ut ab iminéntibus peccatórum nostrórum periculis te mereámur protegénte éripi : te

liberánte salvári. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spiritus-sáncti Deus. Per ómnia sécula secu-lorum. [R.] Amen.

Iterum dicat sacerdos Orémus. ut supra.

Memoria de sancta María.

Oratio. Deus qui de beáte Maríe [semper vírginis útero. &c.].¹⁸ ut infra. [224].

Et de quocunque dicitur missa : semper fiat memoria de sancta Maria cum predicta oratione usque ad vigiliam nativitatis Domini. Cum vero fuerit missa de aliquo sancto licet duplex festum fuerit vel missa Salus populi. tunc fiat memoria de adventu et de sancta Maria.

¶ Notandum vero quod in omnibus dominicis et [in]¹⁹ festis cum regimine chori per totum annum hoc generaliter observetur : ut ad missam tot dicuntur collecte quot dicebantur ad matutinas, nisi in die nativitatis Domini : ita tamen quod ad missam impar numerus ipsarum collectarum semper custodiatur : nisi in ebdomada nativitatis Domini tantum. [Iv.] Nam si due vel quattuor orationes habentur : tunc erit tertia vel quinta oratio de omnibus sanctis scilicet Concéde quésumus omnípotens Deus : ut intercéssio sancte Dei genitricis. [306]. per totum annum : tam per adventum quam in paschali tempore.²⁰ Tamen quando in die festo dicitur missa in capitulo : si fuerit de aliquo sancto memoria si habeatur : et etiam memorie de ceteris sanctis ad eandem missam ad placitum dicuntur. Sed si fuerit missa dominicalis in capitulo : tunc ad eandem missam de dominica fiat memoria de Trinitate : relique vero memorie ad magnam missam dicuntur.²¹ In dominicis [diebus]²² vero et in festis cum regimine chori a pascha usque ad ascensionem Domini : diebus dominicis contingentibus nulla fiat memoria ad missam de dominica. [Nulla fiat memoria de dominica ad illam missam dominicalis, que erit de resurrectione licet memoria fuerint prius dicte : neque ulla memoria fiat de dominica ad missam sanctorum in dominicis dicto tempore contingentium.]²³

¶ Preterea in omnibus festis ix. lectionum que in jejunis quattuor temporum vel in vigiliis seu per totam xl. evenient nulla fiat memoria de jejunio ad missam de festo.²⁴ Nam post

missam de festo missa solennis fiat de jejunio utraque ad principale altare.

C In ferialibus autem diebus et in festis sine regimine chori [infra adventum],²⁵ et a Dómine ne in ira. usque ad primam dominicam xl. et a Deus ómnium. usque ad adventum Domini ad missam quinque dici solent orationes videlicet : prima de die, secunda de sancta Maria [oratio Deus qui de beáte.],²⁶ [224]. tertia de omnibus sanctis scilicet [oratio]²⁷ Concéde quésumus omnípotens Deus [ut intercéssio.]²⁸ [306]. Et dicatur predicta oratio de omnibus sanctis tam per adventum quam in paschali tempore : et etiam generaliter per totum annum, quarta oratio pro universali ecclesia, scilicet Ecclésie tue Dómine.²⁹ &c. [307]. quinta pro pace, scilicet [oratio]³⁰ Deus a quo [sancta desidéria].³¹ [307].

C In octava [vero]³² sancti Andree : vel quando dicitur missa Salus pópuli. tunc erit secunda oratio de adventu, tertia de sancta Maria, quarta de omnibus sanctis, quinta pro universali ecclesia.

C Item in feriis et in festis sine regimine chori, et quando dicitur missa Salus pópuli. ab octava epiphanie usque ad caput jejunii dicuntur [iste]³³ quinque orationes, quarum prima de die, secunda de sancta Maria scilicet [oratio]³⁴ Deus qui salútis etérne. [237]. usque ad purificationem. Post purificationem vero dicitur oratio Concéde nos fámulos [tuos].³⁵ [248]. tertia de omnibus sanctis [oratio Concéde quésumus omnípotens Deus ut intercéssio.],³⁶ [306]. ut supra, quarta pro universali ecclesia [oratio Ecclésie tue.]³⁷ [307]. quinta de pace [oratio Deus a quo.]³⁸ [307].

C Feria iij. in capite jejunii, et in tribus diebus sequentibus ad missam de jejunio dicuntur iste quinque orationes [quarum],³⁹ prima de die, ij. pro penitentibus, scilicet [oratio]⁴⁰ Exáudi quésumus Dómine [súpplicum].⁴¹ [268]. tertia de sancta Maria, scilicet [oratio]⁴² Concéde nos. [248]. quarta de omnibus sanctis, scilicet [oratio]⁴³ Concéde quésumus omnípotens Deus ut sancte. [306]. quinta pro universali ecclesia, scilicet Ecclésie tue.⁴⁴ [307]. Nulla dicitur oratio de generalibus usque ad xl.⁴⁵

C Feria ij. prime ebdomade xl. et ab hinc usque ad cenam Domini : ad missam de jejunio [tantum]⁴⁶ dicuntur septem orationes : quarum prima de die, ij. pro penitentibus [oratio Exáudi quésumus Dómine súpplicum.],⁴⁷ [268]. iij. de sancta Maria [oratio Concéde nos fámulos.],⁴⁸ [248]. iiij. de omnibus sanctis [oratio Concéde quésumus omnípotens Deus ut intercéssio.],⁴⁹ [306]. v. pro universali ecclesia [oratio Ecclésie tue.],⁵⁰ [307]. vij. pro pace [oratio Deus a quo.],⁵¹ [307]. viij. una de generalibus seriatim, scilicet oratio Pietáte tua. [363]. vel oratio Sanctissime Dei genitricis. [364]. vel oratio Omníum sanctórum [tuórum].⁵² [365]. vel oratio Omnipotens sempitérne Deus qui vivorum.

[366].

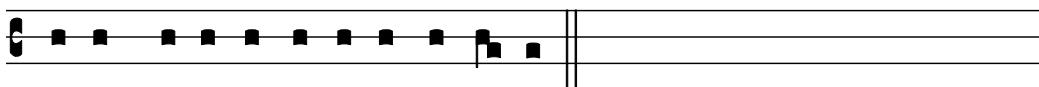
Concordum est quod secundum usum Sarum nunquam dicuntur ultra viij. orationes ad missam : quia Deus in oratione dominicali tantum constituit septem petitiones. In dominicis vero xl. una sola oratio dicitur quod per totam xl. observetur.

[2r.] *In feriis et in festis sine regimine chori : et quando dicitur missa Salus populi. ab octava pasche usque ad⁵³ ascensionem Domini tres dicuntur orationes tantum, quarum prima de die, ij. de resurrectione scilicet Deus qui per Unigenitum tuum. 751. tercia de omnibus sanctis, [scilicet oratio Concéde quésimus omnípotens Deus.]⁵⁴ [306]. ut supra. Tamen in dominicis quando de dominica agitur nulla fiat memoria nisi aliquod festum alicujus sancti evenerit tantum. In estate vero quando fit memoria de aliquo sancto in aliquo festo iij. lectionum ut infra octavam vel in festo sancti Sampsonis [ubi]⁵⁵ fiat memoria de sancto Panthaleone : et in consimilibus : tunc sit tercia oratio de sancta Maria, quarta de omnibus sanctis : et quinta pro universalis ecclesia.⁵⁶ Item a Deus omnium. usque ad adventum Domini in feriis et in festis iij. lectionum sine regimine chori : et in octavis et infra octavas quando chorus non regitur : quinque dicuntur orationes : quarum prima est de die, secunda de sancta Maria [oratio Concéde nos famulos.]⁵⁷ [248]. : tercia de omnibus sanctis [oratio Concéde quésimus omnípotens Deus.]⁵⁸ [306]. : quarta pro statu [universalis]⁵⁹ ecclesie [oratio Ecclésie tue.]⁶⁰ [307]. : et quinta pro pace [oratio Deus a quo.]⁶¹ [307].*

In festo [sanctorum]⁶² Processi et Martinani, fiat in primis memoria de sancto Swithino, deinde de apostolis : et postea de sancta Maria, et tunc de omnibus sanctis.⁶³ Quando vero dicitur missa Salus populi. [per estatem]⁶⁴ tunc secunda oratio erit de sancta Maria,⁶⁵ tercia de omnibus sanctis, quarta pro universalis ecclesia, quinta pro pace.

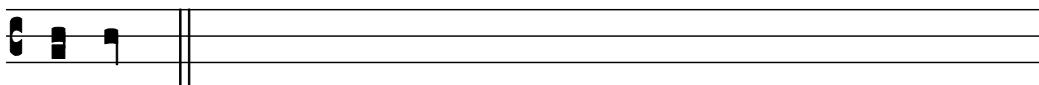
[Et hoc modo finiantur orationes ante epistolam.

1508:2r.

Per ómni- a sé-cu-la se-cu-ló-rum.

Chorus respondeat sic.

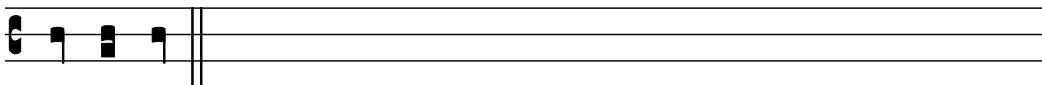

Amen.

Dominica prima Adventus.

Et si fuerit plures collecte dicende : iterum dicit sacerdos.

O-rémus.

Et tunc omnes orationes que sequuntur sub uno Per Dóminum. et sub uno Orémus. dicuntur. Ita tamen quod septennarium numerum excedere non debet, secundum usum Sarum : quia Christus cum docuerit Pater noster. tantum comprehendit petitiones vij. que necessarie sunt tam corpori quam anime : et etiam de numero impari Deus gaudet : et ideo impares orationes sunt in missis dicende : et nota quod numerus secretarum et postcommunionum semper concordet numero et ordini collectarum.

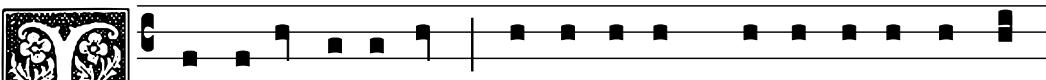
Et semper dum stat sacerdos ad officium misse post eum stet diaconus directe in ipso gradu et subdiaconus gradu simili modo : et quotiens convertit se sacerdos ad populum diaconus se similiter convertat. Subdiaconus vero interim genuflectendo de casula sacerdotis aptanda subministret.]⁶⁶

Incepta vero ultima oratione ante epistolam [casula interim deposita retro magnum altare]⁶⁷ : subdiaconus per medium chori, ad legendum epistolam in pulpum accedat. Et legatur epistola in pulpito omni die dominica et quandocunque chorus regitur per totum annum : et in die cene, et in vigilia pasche et penthecostes, et in commemoratione animarum.⁶⁸ In omnibus vero aliis festis et feriis et in vigiliis et in quattuor temporibus extra ebdomadam penthecostes ad gradum chori legatur : tam in xl. quam extra xl. [per totum annum.

1508:2r.

Ecti- o I-sa- ý- e prophé-te.

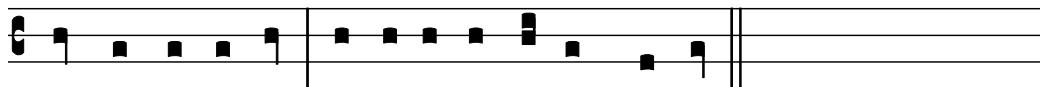
N di- é-bus il-lis : Lo-cú-tus est Dómi-nus ad Achaz

di-cens, Pe-te ti-bi signum a Dómi-no De-o tu-o in pro-

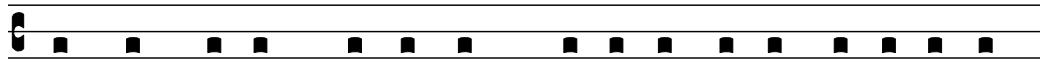
Dominica prima Adventus.

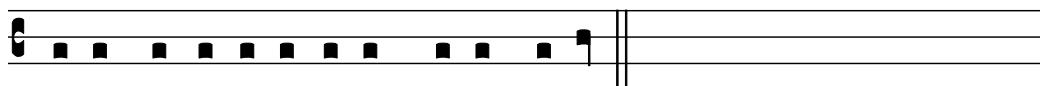

fún-dum inférni : si-ve in excé-lsum supra.

Item in eodem.

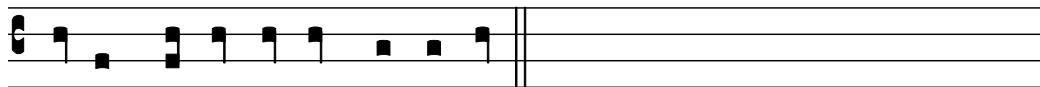

Nunquid pa-rum vo-bis est mo-léstos esse homí-ni-bus

qui- a mo-lésti estis et De-o me-o.

Et hoc modo semper finiantur.

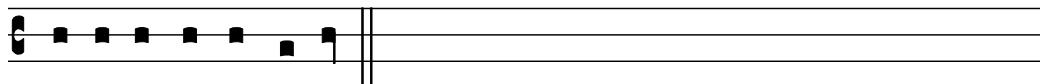

Di-cit Dómi-nus omní-po-tens.

Vel hoc modo.

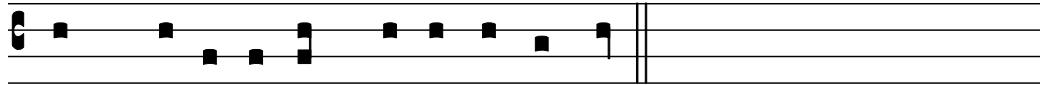

Bu-tí-rum et mel cóme-det : ut sci- at repro-bá-re ma-lum :

et e-lí-ge-re bonum :

Vel hoc modo.

In Christo Je-su : Dómi-no nostro.

Vel hoc modo.

Per Je-sum Christum : Dómi-num nostrum.

]⁶⁹

Dominica prima Adventus.

Lectio epistole beati Pauli apostoli Ad Romanos. xiij. [11-14.]

Fratres. Scientes quia hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim⁷⁰ própior est nostra salus quam cum credídimus. Nox precéssit : dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus. Non in comessatióibus et ebrietátibus : non in cubílibus et impudicítiiis : non in contentióne et emulatióne. Sed induímini Dóminum Jesum Christum.

Quando epistola legitur : duo pueri in superpelliciis, facta inclinatione ad altare ante gradum chori : in pulpítum per medium chori ad gradum⁷¹ incipiendum se preparant et suum Ḣ. cantandum⁷² [et sic incipiatur].⁷³

GS:1; 1508:2v; 1513:2r.⁷⁴

Grad.

I.

- ni-vér- si. *

001-03.

Chorus idem prosequatur per totum usque ad finem.⁷⁵

Uni-vér- si qui te expéctant non confundén-

tur Dómi- ne.

quod per totum annum observetur ad missam de die : nisi quando a cantore incipiatur, et⁷⁶ in missis que in capitulo dicuntur : et in processione tantum ubi fit statio [et nisi ad vesperas in ebdomadam pasche. Clerici versiculus.]⁷⁷

Ⅴ. Vi- as tu- as Dó-mi-ne

001-04.

Dominica prima Adventus.

no-tas fac mi- chi : et sé- mi-tas
tu- as é-do-ce *
et finiatur a toto choro videlicet.
me.

Post V. chorus repetat gradale.

C Notandum est quod per totum annum repetatur gradale post suum V. [scilicet]⁷⁸ ad missam de die : [tamen]⁷⁹ nisi in festis duplicitibus et nisi in quinta et sexta feria ebdomade pasche : et in iij. temporibus post lectionem ubi gradale habetur post lectionem nec⁸⁰ quando tractus dicitur[vel lectio habetur].⁸¹ Repetatur etiam in die nativitatis Domini ad secundam missam, et similiter in commemorationibus scilicet de [sancte]⁸² Trinitate, de Spiritu Sancto : et in missa de cruce : et in missa Salus populi. et [in missis]⁸³ de pace : et de ceteris commemorationibus : videlicet inter lxx. et pascha tantum : et in missis [quotidie]⁸⁴ de sancta Maria ubi non potest haberi sequentia : nec cantus loco sequentie.

[Gradale et suus V. cantetur in pulpito a duobus pueris in superpelliceis omni die dominica per annum quando de dominica agitur et duplex festum non fuerint : et in festis simplicibus tam iij. quand ix. lectionum in quibus chorus regitur : et etiam in die cene. In die vero animarum a tribus clericis de ij. forma ibidem dicitur habitu non mutato. In festis autem duplicitibus a tribus clericis de ij. forma in capis sericis loco predicto servato dicitur. In omnibus festis et feriis et in octavis et infra quando chorus non regitur : gradale ab uno solo pueri in superpellicio ad gradum chori incipiatur, et suus V. dicitur. In festis vero in quibus Invitorium a duobus cantatur : et in octavis et infra sine regime chori dicitur gradale a duobus pueris in superpelliceis ad gradum chori. Alleluya. vero a duobus clericis de ij. forma dicatur loco et habitu predictis servatis.]⁸⁵ In missis vero quotidianis de sancta Maria, sufficit quod habeatur cantus loco sequentie : scilicet in capella ejusdem.

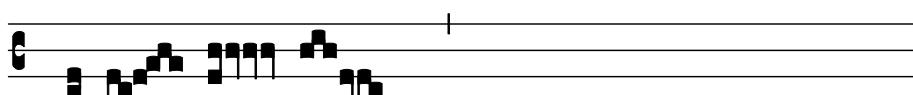
Dominica prima Adventus.

Dum $\text{\textit{XV}}$. gradalis canitur : duo de superiori gradu ad Alleluya. cantandum, capis sericis se induant [in vestimentario]⁸⁶ : et ad pulpitum per medium chori accedant. Dicto vero $\text{\textit{XV}}$. gradalis pueri iterum incipient gradale et percantetur a choro, ut supra dictum est. [Quandocunque enim dicitur $\text{\textit{XV}}$. gradalis in pulpito a duobus pueris : tunc dicitur Alleluya. ibidem a duobus de superiori gradu in capis sericis nisi infra octavas cum regimine chori : tunc enim dicitur Alleluya. a rectoribus chori loco et habitu predictis servatis, duo clerici cantent hoc videlicet.]⁸⁷

Sequatur.

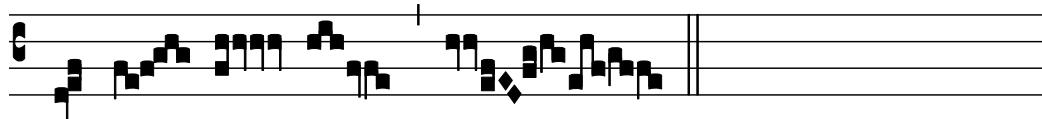
GS:1; 1508:3r; 1513:2r.⁸⁸

VIII.

  001-05.

L-le- lú- ya. *

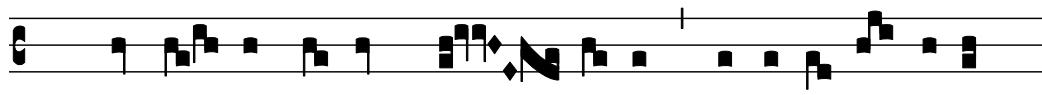
Chorus idem repetat et prosequatur cum neumate [sic].⁸⁹

Al-le- lú- ya.

[quod per totum annum observetur quando Alleluya. habetur nisi quando a cantore incipitur ut in missis que in capitulo dicuntur et in processionibus ubi fit statio.⁹⁰ Interim vero pueri cantores $\text{\textit{XV}}$. gradum altaris inclinaturi redeant : in omnibus vero festis duplicitis stare debent omnes clerici dum a choro Alleluya. cantatur : etiam in die pasche ad vesperas cum tribus diebus sequentibus. Pueri vero semper sunt stantes choro canentes : rectores vero clerici cum duo tantum habentur, sequuntur per omnia regulam clericorum de ij. forma tam ad vesperas quam ad matutinas et missam nisi quod semper dum chorus Alleluya. canit : stare tenentur, sequatur $\text{\textit{XV}}$.]⁹¹

Clerici.

$\text{\textit{XV}}$. Ostén-de no-bis Dó- mi-ne mi-se-ri-cór-di- am

Dominica prima Adventus.

tu- am : et sa-lu-tá-re tu-
um da
*Et finiatur a choro [hoc modo]*⁹²

* no- bis.

[2v.] *Deinde clericci incipiunt⁹³ Allelúya. sine neumate quod per totum annum observetur quando dicitur sequentia tantum. Quando vero non habetur sequentia tunc dicitur neuma a toto choro post repetitionem Allelúya.*

In festis tamen quando dicatur Allelúya. V. Laudáte púeri. semper dicitur Allelúya. a duobus pueris in superpelliceis ad gradum chori. Similiter et secundum loco et habitu predictis : et etiam in sabbato ebdomade pasche. In ceteris festis et feriis per totum annum cantetur Allelúya. ab uno solo puero in superpellicio ad gradum chori.

Finito Allelúya. clericci cantores ad gradum chori inclinaturi redeant deinde ad vestibulum ad capas sericas exuendas exeant.]⁹⁴

Finito Allelúya. sequatur sequentia [hoc modo]⁹⁵

1508:3r; 1513:2v.⁹⁶

ah53001.

Seq. VII.

A-lus e-térrna in de-fí-ci- ens mundi vi-ta.

Lux semi-pérrna et re-démpti- o ve-re nostra. Cóndo-lens

Dominica prima Adventus.

The image shows a page from a Gregorian chant manuscript. It features two columns of Latin text in a Gothic script, each accompanied by a four-line red musical staff. The music consists of black square neumes. Various letters (b², c¹, c², d¹, d², e¹, e², f¹, f², g.) are placed above certain notes, likely indicating different modes or specific performance instructions. The text discusses themes of salvation, God's grace, and the Second Coming.

humá-na pe-rí-re secla, per tentántis númi-na. Non lin-
quens excél-sa ad-ís-ti ima, própri-a cleménti-a.
Mox tu-a spontá-ne-a grá-ti-a : assúmens humá-na.
Que fú-e-rant pérdi-ta : ómni-a salvásti térra. Fe-rens
mundo gáudi-a. Tu á-nimas et córpo-ra. Nostra Chris-
te éxpi-a. Ut possí-de-as lú-ci-da. Nos met ha-bi-
tá-cu-la. Advéntu primo justí-fi-ca. In se-cúndo
nosque lí-be-ra. Ut cum facta lu-ce magna : ju-di-cá-bis
ómni-a. Compti sto-la incorrúpta : nosmet tu-a subse-

Dominica prima Adventus.

---

quámur mox vestí-gi- a quo-cúnque vi- sa.

[Nunquam respondeat Amen. in fine sequentie cuiuscunque fuerit quod per totum annum observetur nisi quando sequentia dicitur pro hymno, tunc semper finiatur cum Amen.]⁹⁷

C Nulla die dominica per annum dicitur sequentia ad missam quando de dominica agitur nisi per adventum et in tempore paschali et in sexta die [a]⁹⁸ nativitate Domini. In festis vero [ix. lectiones et in festis]⁹⁹ sanctorum quando chorus regitur per totum annum extra lxx. usque ad pascha dicitur sequentia nisi in festis plurimorum confessorum et nisi in festo sancti Michaelis in monte Tumba. A septuagesima vero usque ad cenam Domini in dominicis et in festis ix. lectionum canitur tractus a iiiij. clericis de superiori gradu, in cappis sericis rubeis ad gradum chori, nisi in festis purificationis et annunciationis beate Marie. [Ita tamen quod omnes illi iiiij. clericis simul primum XV. incipient quem XV. duo ex parte chori principalis prosequantur aliis duobus interim sedentibus in extrema parte j. forme et ita singuli XV. totius tractus ab illis iiiij. clericis dicitur choro interim sedente. Ita quod omnes illi iiiij. simul ipsum tractum terminent. In iiiij. autem feria in capite jejunii et in j. dominica quadragesime et iiiij. feria iiiij. temporum : et in dominica palmarum : et iiiij. feria ebdomadam palmarum : et duo tractus in die parasceves in choro alternis vicibus hinc et inde cantentur modo predicto loco nec habitu mutato.]¹⁰⁰

Tamen in prima dominica xl. et in dominica palmarum in choro alternis vicibus hincinde cantatur in fine Allelúa. vel sequentie vel tractus.

Dyaconus antequam accedat ad evangelium pronunciandum thurifacet medium altaris tantum, nunquam enim thurifacet lectrinum¹⁰¹ : neque ad missam : neque ad matutinas ante pronunciationem evangelii.

Deinde accipiat textum : scilicet librum evangeliorum : et humilians se ad sacerdotem stantem coram altari : versa facie ad meridiem ita dicat sine nota,

Jube domine benedicere.

Sacerdos respondeat, Dóminus sit in corde tuo et in ore tuo : ad pronunciandum sanctum evangélium Dei. In nómine Patris. &c.

Si autem sacerdos per semetipsum celebret dicat privatim Jube Dómine benedicere. et postea dicat ipsemet, Dóminus sit in corde meo et in ore meo : ad pronunciandum sanctum Evangélium Dei. In nómine Patris. &c.

Dominica prima Adventus.

[*Hoc modo legantur evangelia per totum annum in festis tam ix. lectionum quam iij. lectionum : et etiam in fériis hoc modo.*

1508:4r.

Q Omi-nus vo-bís-cum. *R.* Et cum spí-ri-tu tu- o.
V. Sequénti- a sancti e **¶** vangé-li- i se-cúndum
 Ma **¶** thé- um. Se-cúndum Mar **¶** cum. Se-cúndum
 Jo-hán **¶** nem. *V.* Se-cúndum Lu **¶** cam. *R.* Gló-ri- a
 ti-bi Dómi-ne.

Sit autem chorus ad ipsum lectorem conversus continue dum evangelium legitur. Ita quod ad Glória tibi Dómine. semper convertat se chorus ad altare signo crucis se signans quod ter ad missam observetur publice, similiter ad Glória in excélsis. cum dicitur In glória Dei Patris. et hic cum dicitur Glória tibi Dómine. et post Sanctus. cum dicitur [In nōmine Dómini].¹⁰²

Sequátur Evangélium.

1508:4r.

N il-lo témpo-re. Cum appro-pinquáasset Je-sus

Dominica prima Adventus.

Hie-ro-só-lymis et ve-nísset Bethphá-ge ad montem O-li-
vé-ti : tunc mi-sit du-os discí-pu-los di-cens e- is
Item in eodem.

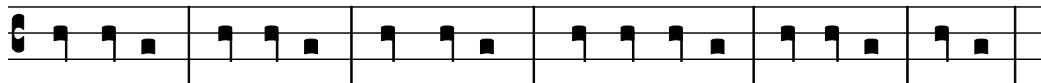

O-sánna Fí-li- o Da-vid : be-ne-díctus qui ve-nit : in nó-
mi-ne Dómi-ni.
Item in alio evangelio.

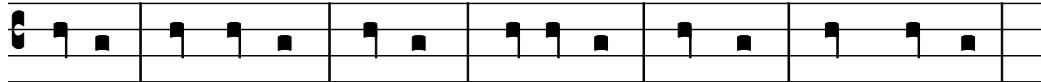
Quid turbá-ti estis et co-gi-ta-ti- ónes ascéndunt in corda
vestra.

Omnis dictio barbara sic finiatur.

Mícha- el. Gábri- el. Rápha- el. Hie-rú-sa-lem. Isra- el. Sy- on.

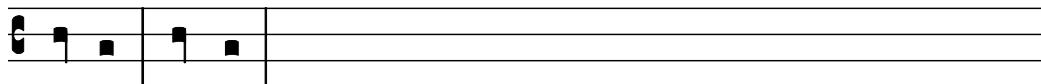
Similiter Greca sic videlicet.

Adam. Abra-ham. Je-sus. Mó-y-ses. Cephas. Mámmo-na.

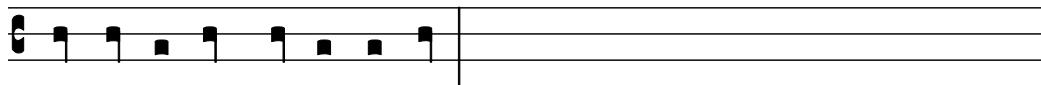
Dominica prima Adventus.

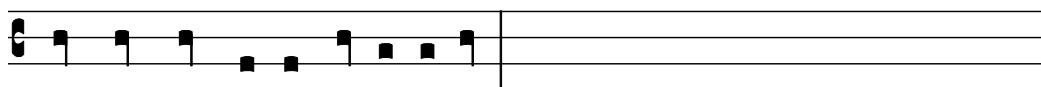
Da-vid. Ju-da.

Item alio evangelio sic.

Amen amen di-co vo-bis.

Item in alio evangelio sic.

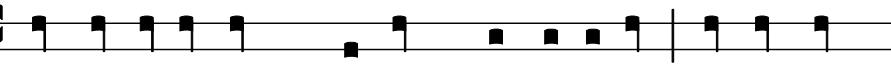
Martha Martha sol-lí-ci-ta es.

Et omnia evangelie per totum annum tam in festis quam in profestis fiantur hoc modo.

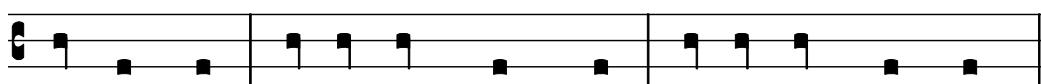

Be- á-ti qui áudi- unt verbum De- i : et custó-di- unt il-lud.

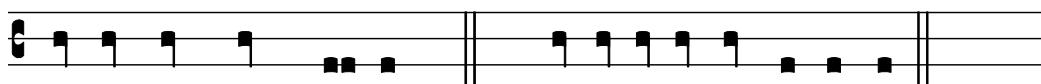
Cum eodem cantu legatur evangelium in die nativitatis Domini ad secundum missam. In duplicis festis per totum annum legatur hoc modo.

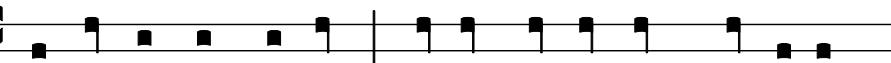
Equénti- a sanc ✕ ti e ✕ vangé-li- i : Se-cúndum

Matthé ✕ um. Se-cúndum Mar ✕ cum. Se-cúndum Lu ✕ cam.

Se-cúndum Jo ✕ hánnem. R̄. Gló-ri- a ti-bi Dómi-ne.

N il-lo témpo-re : Ste-tit Je-sus in mé-di- o

Dominica prima Adventus.

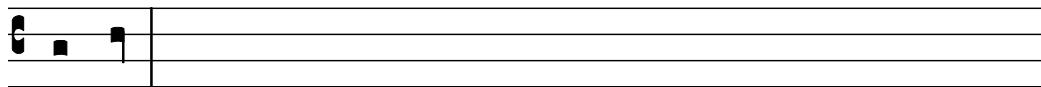
---

disci-pu-ló-rum su-ó-rum : et dix-it : Pax vo-bis.

Quid turbá-ti estis et co-gi-ta-ti-ónes ascéndunt in corda

vestra :

Barbare dictiones sic finiantur.

Hie-rú-sa-lem. Isra-el. Sy-on. Mícha-el.

Et similia. Similiter et Greca sic.¹⁰³

Adam. Abra-ham. Je-sus. Da-vid. Ju-da.

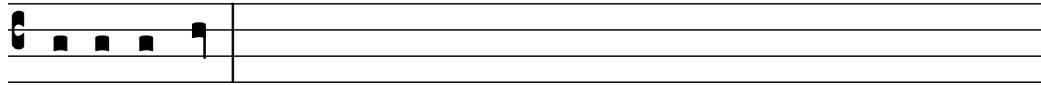
Et similia. Quando due vel tres dictiones monosillabe simul habentur hoc modo legantur tam in epistolis quem in evangeliis per totum annum.

Hoc est corpus me-um. Et cum hoc dix-ísset : Si quis

dí-li-git me Dómi-ne si fu-ísses hic : Et tu Béthle-em

terra Ju-da.

Et hoc modo finiantur licet duplex festum fuerit.

Be- á-ti qui áudi- unt verbum De- i : et custó-di- unt il-lud.]¹⁰⁴

C Et sic¹⁰⁵ procedat dyaconus per medium chori : ipsum textum super sinistram manum solenniter gestando ad pulpitum [accedat]¹⁰⁶ thuribulo¹⁰⁷ et cereis¹⁰⁸ procedentibus. Et si duplex festum fuerit crux procedat, que quasi a dextris contraria : id est ex opposito erit legentis evangelium : facie crucifixi ad legentem conversa. Quandocunque enim legitur epistola in pulpito ibidem legatur et evangelium. Et cum ad locum legendi pervenerint : textum ipsum subdyaconus accipiat : et a sinistris ipsius dyaconi quasi oppositus ipsum textum dum evangelium legitur teneat ceroferariis dyacoно assistentibus : uno a dextris, et reliquo¹⁰⁹ a sinistris [et]¹¹⁰ ad eum conversis : thuribularius vero stet post diaconum ad eum conversus : et semper legatur evangelium versus aquilonem id est boream. Et si episcopus exequatur officium : omnes ministri in choro ad sequentiam cantandam veniant quando sequentia dicitur : preter principalem dyaconum et principalem subdyaconum : et ibi moram faciant dyaconi et subdyaconi in medio chori cum rectoribus chori : donec principalis dyaconus a pulpito post lectum evangelium per chorūm redeat. [In fine gradale, vel Allelúya. vel tractus, vel sequentie, vel prose : chorus ad altare se inclinet antequam ad lectorem [3r.] evangelii se convertat.]¹¹¹ Cum autem inceperit evangelium post Dóminus vobíscum. faciat signum super librum¹¹² : deinde in sua fronte : et posteа in pectore cum pollice [tantum].¹¹³

C Evangelium secundum Matheum. xxj. [1-9.]

In illo témpore. Cum appropin- quáasset Jesus Hierosólymis, et venísset Bethphágé ad montem Oli- véti : tunc misit¹¹⁴ duos discípulos dicens eis, Ite in castéllum quod contra vos est : et statim inveniétis ásinam alligátam : et pullum cum ea. Sóluite et addúcite michi. Et si quis vobis áliquid díixerit : dícite, quia Dóminus his opus habet : et conféstim dimítte eos. Hoc autem totum factum est : ut

adimpleréatur quod dictum est per prophétam dicéntem, Dícite filie Sion, Ecce rex tuus venit tibi mansuétus : sedens super ásinam, et pullum filium subjugális. Eúntes autem discípuli : fecérunt sicut precépit illis Jesus. Et adduxérunt ásinam et pullum : et imposuérunt super eos vestiménta sua : et eum désuper sédere fecérunt. Plúrima autem turba stravérunt vestiménta sua in via. Alii autem

Dominica prima Adventus.

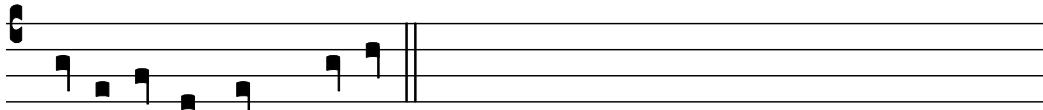
cedébant ramos de arbóribus : et sternébant in via. Turbe autem que precedébant, et que sequebántur :

clamabant dicentes, Osanna Fílio David : benedictus qui venit in nōmine Dómini.

¶ Lecto evangelio osculetur librum : et accedens subdyaconus statim porrigit ei textum [deosculandum a dextris suis]¹¹⁵ : quem ipse dyaconus ex directo pectore deferat. [In redeundo etiam diaconus textum ad altare ex directo pectore deferat. Si episcopus celebraverit : tunc post [evangelium]¹¹⁶ principali diaconus comitentur ceteri diaconi et subdiaconi¹¹⁷ processionaliter a choro ad altare. Ita quod bini precedant subdiaconi : deinde principalis subdiaconus in ultimo ordine subdiaconorum uno subdiacono incedente ei a dextris et altero a sinistris. Postea sequantur diaconi simili ordine dispositi : et hoc ipso modo et ordine quo ad introitum misse dum episcopum procedebant.]¹¹⁸

Finito evangelio incipiat sacerdos in medio altaris

1508:5r; 1513:3r.

Credo in u-num De-um.

Deinde cantetur a choro [Patrem omnipoténtem.]¹¹⁹ non alternatim sed a toto choro¹²⁰ [sed simul cantando sine aliqua pausatione. Stet autem chorus ad altare conversus ab inceptione Credo in unum. quousque chorus ipse cantet et interim in una conversione ad altare ter se inclinet chorus, scilicet cum dicitur hec clausula Et incarnátus est de Spíritu. secundo cum dicitur Et homo factus est. tertio cum dicitur Crucifixus étiam [pro nobis].¹²¹ et in fine cum dicitur Et vitam ventúri. quousque inchoetur offertorium hunc gestum chorus utitur¹²² in omni festo per annum.]¹²³

GS:pl D; 1508:5r; 1513:135r.¹²⁴

Dominica prima Adventus.

---

u-num Dómi-num Je-sum Christum Fí- li- um De-i
u-ni-gé-ni- tum : et ex Patre na-tum an-te ómni- a sé-cu- la.
De- um de De-o lumen de lúmi-ne De- um ve-rum de De-o
ve-ro gé-ni-tum non factum consubstanti- á-lem Pa-tri
Per quem ómni- a facta sunt qui propter nos hómi-nes
et propter nostram sa-lú-tem descéndit de ce-lis.
Hic inclinet se chorus cum dicat.

Et incarná-tus est de Spí-ri-tu Sancto ex Ma-rí- a vírgi-ne :
Iterum inclinet chorus dicat.

et homo factus est.

Dominica prima Adventus.

Tertio inclinet se chorus cum dicat.

Cru-ci-fix-us é-ti- am pro no-bis sub Pónti- o Pi-lá-to
passus et se-púltus est. Et re-surréx-it térti- a di- e
se-cúndum scriptú-ras. Et ascéndit in ce-lum se-det
ad déxte-ram Pa-tris. Et í-te-rum ventú-rus est cum gló-
ri- a ju-di-cá-rem vi-vos et mórtu- os cu-jus regni non
e-rit fi-nis. Et in Spí-ri-tum Sanctum Dómi-num
et vi-vi-fi-cántem qui ex Patre Fi-li- óque pro-cé-dit.
Qui cum Patre et Fi-li- o simul a-do-rá-tur et conglo-ri-fi-

Dominica prima Adventus.

cá-tur qui lo-cú-tus est per prophé-tas. Et u-nam sanctam
 cathó-li-cam et a-postó-li-cam ecclé-si-am, confí-te-or
 u-num baptízma in remissi-ónem pecca-tó-rum. Et ex-
 pécto re-surrecti-ónem mortu-ó-rum.

Ad finem inclinet se chorus cum dicat.

Et vi-tam ventú-ri sé-cu-li. A-men.

*Dum a choro canitur Credo in unum. accedat diaconus post lectum evangelium et offerat sacerdoti librum evangeliorum vel textum deosculandum in sinistris ejus.]*¹²⁵

Cecilie sunt festa in quibus dicendum est Credo. secundum usum Sarum. Omnibus dominicis diebus per totum annum ad magnam missam : sive [de]¹²⁶ dominica agitur sive non. In missis tamen vigiliarum et sanctorum iij. lectionum [sine regimine chori]¹²⁷ et in missis defunctorum que in capitulo in dominicis dicuntur, non dicitur. Sed si¹²⁸ missa dominicalis in capitulo [in dominica]¹²⁹ dicitur tunc dicitur Credo. Dicitur etiam [Credo.]¹³⁰ per octo dies nativitatis Domini, pasche et penthecostes, et in omni duplice festo per annum : et in omnibus festis apostolorum et evangelistarum : et in utroque festo sancte crucis : et in festo sancte Marie Magdalene : et in utroque festo sancti Michaelis : et in missa sponsalium. Dicitur etiam ad missam de sancta Maria, quando ad missam de die dicendum est [quod]¹³¹ per totum annum [observetur]¹³² : et in [die]¹³³ festo alicujus sancti in cuius

Dominica prima Adventus.

honore dedicatum est [aliquid]¹³⁴ altare vel ecclesia [est consecratum]¹³⁵ ad altare ejusdem sancti tantum [dicitur Credo. quodcumque festum fuerit].¹³⁶

*Post Credo. dicat sacerdos [conversus ad populum]¹³⁷ Dóminus vobíscum. [chorus Rx.
Et cum [spíritu tuo]¹³⁸.] ¹³⁹
et [item sacerdos ad altare dicitur.]¹⁴⁰*

1508:6r; 1513:3r.

O-rémus.

GS:2, 33, 51, 152; 1508:6r, 49v, 64v, 116r; 1513:3r.¹⁴¹

Offert.

001-06. II.

D te * Dómi- ne le-vá-vi á- nimam
me- am : De- us me- us in te confí- do non e-ru- bés-
cam, neque ir- ri-dé- ant me i-nimí- ci me- i :
é-te- nim u- ni-vérsi qui te expéc-tant non confun-
dén- tur.

[*Dicto offertorio, sacerdos offerat oblationem sic dicendo Súscipe Sancta Trínitas. 1152.
qua dicta, reponat calicem et cooperiat eum corporalibus ponatque panem super corporalia*

Dominica prima Adventus.

decenter¹⁴² ante calicem continentem vinum et aquam : et osculetur patenam et ponet eam a dextris super altare sub coporalibus parum cooperiendo. Hoc itaque peracto, accipiat sacerdos thuribulum a diacono : et thurifecit sacrificium videlicet ultra ter [signum crucis faciens et ter]¹⁴³ in circuitu calicis et ex utraque parte calicis et sacrificii. Deinde locum inter se et altare : et dum thurificaverit dicat Dírigatur Dómine ad te oráto mea. 1152. et postea thurifecetur ipse sacerdos ab ipso diacono : et subdiaconus deferat ei textum ad deosculandum : deinde accolitus thurifecit chorum incipiens a rectoribus chori,¹⁴⁴ deinde superiore gradum ex parte cantoris eodem ordine, exinde, iis, formis et is. eodem ordine. Ita quod ipse puer singulos clericos incensando illis inclinet sub sequente eo subdiacono¹⁴⁵ cum¹⁴⁶ textu ab omnibus deosculando.

Si episcopus celebraverit et duplex festum fuerit : duo pueri veniant cum thuribulis, et duo subdiaconi cum duobus textibus vel reliquiis. Si episcopus non celebraverit et duplex festum fuerit textum deferat accolitus ex parte cantoris. Primo autem thurificandus est cantor qui stat in medio chori cum ceteris rectoribus chori, scilicet in festis majoribus tantum. Deinde principales rectores chori ex utraque parte enim¹⁴⁷ exinde rectores secundaria. Postea chorus more solito. Eodem quoque ordine sequatur textus post Credo.

[Quando vero non dicitur Credo.]¹⁴⁸ dicta oratione Súscipe Sancta Trínitas. 1152. et oblatione facta ut prediximus sacerdos¹⁴⁹ thurifecit sacrificium modo supradicto [sed]¹⁵⁰ chorus non thurifecetur.¹⁵¹ Nunquam enim thurifecetur chorus ad missam post evangelium nisi quando dicitur Credo. sed tunc semper.]¹⁵²

*Isti duo *X.* [sequentes]¹⁵³ dicuntur per ebdomadam alternis vicibus quando de feria agitur : et non in die dominica : quod per totum annum observetur quando *X.* [aut responsorii]¹⁵⁴ offertorii habentur. [Nunquam enim dicentur *X.* offertorii in dominicis diebus : sed in feriis per ebdomadam quando de feria cantatur. Ita tamen quod si duo *X.* offertorii fuerit unus versus dicitur cum offertorio in una feria et alius vero in alia feria : et si plures dicuntur misse feriales repetantur si placuerit.]¹⁵⁵*

Nunquam [enim]¹⁵⁶ dicuntur duo versus cum offertorio in una feria¹⁵⁷ : nec dicuntur post offertorium nisi in feriis per adventum : et a lxx. usque ad cenam Domini tantum.

1508:6v; 1513:3r.

Ver.
II.

I-ri-ge me in ve-ri- tá- te tu- a et

001-07.

Dominica prima Adventus.

do-ce me : qui- a tu- es De- us sa-lu-

tá- ris me- us : et te sustí-nu- i to- ta di- e.

1508:6v; 1513:3r.¹⁵⁸

001-08.

X. Réspi-ce in me et mi-se-ré- re me- i Dómi- ne :

custó-di á-nimam me- am et é-ri- pe me : non con-

fún-dar quó- ni- am invo-cá-vi te.

Secreta.

LEc sacra nos Dómine poténti
virtúte mundátos : ad suum | fáciant puriores venire principium. Per
Dóminum.

[*Alia secreta de beata Maria. In mentibus.*] ¹⁵⁹ [235].

Per totum adventum non dicitur prefatio nisi quotidiana¹⁶⁰ quando de temporali agitur.

Dominica prima Adventus.

GS:2; 1508:7r; 1513:3r.¹⁶¹

Comm.

I.

O-mi-nus * da-bit be-nigni-tá-tem : et ter-
ra nos-tra da-bit fructum su-um.

001-09.

[3v.]

Postcommunio.

Suscipiámus¹⁶² Dómine miseri-córdiam tuam in médio templi tui : et reparatiónis nostre ventúra¹⁶³ sollénnia : cóngruis honóribus precedámus. Per Dóminum.

[*Alia postcommunio de beate Maria. Grátiam tuam. [235].*

*Et finiatur missa cum Benedicámus Dómino.]*¹⁶⁴ 61*.

[*Sciendum est quod in missa de commemoratione sancti loci ubi ecclesia dedicata est de alio sancto quam de sancta Maria, si festum hujusmodi sancti missam habeat propriam : dicitur tunc in commemoratione ejusdem sancti eadem missa cum sequentia : sed sine Credo. verbis tamen nativitatis, solennitatis vel consimilibus, in commemorationem mutatis. In tempore paschali erit secundum Allelúa. sicut in festis cum regimine chori ibidem subnotatis.]*¹⁶⁵

¶ Feria ij.

Quando de feria agitur : ad missam [de adventu]¹⁶⁶ officium. Ad te levávi. i. Ps. Vias tuas. [V.]¹⁶⁷ Glória Patri. Repetatur officium Ad te levávi.

Hoc modo semper dicitur officium ad missam quando chorus [non]¹⁶⁸ regitur : nisi infra passionem Domini [et in missis pro defunctis].¹⁶⁹ Hec missa dicitur per totam ebdomadam : nisi festum ix. lectionum vel octava sancti Andree intercurrant : et nisi quando dicitur missa Salus populi. vel aliqua commemoratione sancti loci : vel¹⁷⁰ de sancta Maria [et de festo loci]¹⁷¹ facienda fuerit. Et semper cum suo Alleluya. dicitur missa dominicalis quod per totum annum observetur quando Alleluya. dicitur [caveas¹⁷² hic commemoratione quoque beate Marie si propria epistola et evangelium preter illam non fuerint pretermissa : tunc illa si qua dies vacaverit est cantanda. Si vero proprie epistole et evangelie preter illam non fuerint pretermissa tunc illa si qua dies vacaverit cantanda. Si vero proprie epistole et evangelia que in feriis inoccultantur frequenter nequeant dici in proxima sequenti si vacaverit perlegantur nec pretermissam¹⁷³ Salus populi. vel Nos autem. alicubi per totum annum aliquiliter omittenda.]¹⁷⁴ Dicetur etiam Alleluya. ad omnem missam de die per annum preterquam a lxx. usque ad vigiliam pasche : et exceptis¹⁷⁵ vigiliis extra dominicam et tempus pasche contingentibus : exceptis etiam quattuor temporibus que extra ebdomadam penthecostes contigerint.

[¶ Et sciendum et quod per totum adventum et a Dómine ne in ira. usque ad caput jejunii,¹⁷⁶ et ab octava pasche usque ad ascensionem Domini : [et a Deus ómnium. usque ad adventum Domini]¹⁷⁷ singulis ebdomadis semel solet dici Salus populi. pro magna missa : ita videlicet si vacaverit a festo sanctorum extra octavam cum regimine chori. Et si missa dominicalis in ebdomada cantata fuerit completa : et commemoratione beate Marie et sancti loci et proprie epistole et propria evangelie propter illam non fuerint pretermissa : tunc illa si qua dies vacaverit est cantanda. Quando missa dominicalis in die dominica vel in ij. feria cantata fuerit et iij. feria vacaverit semper dicitur missa Salus populi. in ipsa iij. feria. Si vero non vacaverit tunc in aliqua feria ipsius ebdomade que ad hoc vacaverit cantetur ut supra dictum est.]¹⁷⁸

¶ Feria iiiij. [j. hebd. adventus.]

Lectio epistole beati Jacobi apostoli. v. [7-10.]

¶ Haríssimi. Patiéntes estóte us-
que ad advéntum Dómini. Ecce

enim¹⁷⁹ agrícola expéctat preciósum
fructum terre : patíenter ferens donec

accípiat temporáneum et serótinum. Patiéntes ígitur estóte et vos : et confirmáte corda vestra : quóniam advéntus Dómini appropinquábit. Nolíte ingemíscere fratres in altérutrum : ut non judicémini. Ecce

enim¹⁸⁰ judex ante jánuam expéctat.¹⁸¹ Exémplum accípите fratres charísimi¹⁸² : éxitus mali et longanimitatis¹⁸³ et labóris et patiéntie prophétas : qui locúti sunt in nómine Dómini nostri Jesu Christi.¹⁸⁴

¶ Initium sancti evangelii secundum Marcum. j. [i-8.]

PRINCÍPIUM evangélīi Jesu Christi Fílli Dei, sicut scriptum est in Isaía prophéta, Ecce ego mitto ángelum meum ante fáciem tuam qui preparábit viam tuam ante te. Vox clamántis in desérto : paráte viam Dómini : rectas fácite sémitas ejus. Fuit in desérto Johánnes baptízans et prédicans baptísmum penitentie : in remissiónem peccatórum. Et egrediebátur ad eum omnis Judée régio : et Hierosolymíte univérsi : et baptiza-

bántur ab illo in Jordánis flúmine confiténtes peccáta sua. Et erat Johánnes véstitus pilis camelórum : et zona pellícea circa lumbos ejus. Et locústas et mel silvéstre edébat : et predicábat dicens, Venit fórtior me post me : cujus non sum dignus procúmbens, sólvere corrígiam calceamentórum ejus. Ego baptizávi vos aqua : ille vero baptizábit vos Spíritu Sancto.

¶ Si aliquod festum unde fieri debeat servitium in hac quarta feria contigerit : epistola prenotata et evangelium legantur in quinta feria, si vacaverit, sin autem, omnino pretermittantur eo anno [quia in vj. feria legantur epistola Audíte me. evangelium Venit Johánnes. si vacaverit].¹⁸⁵

¶ Feria vj.

Lectio Isaie prophete. lj. [i-8.]

Hec dicit Dóminus Deus. Audíte me qui sequímini quod justum est : et quéritis Dóminum. Atténdite ad petram unde excísi estis : et ad cavérnām laci de qua precísi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum :

et ad Saram que péperit vos. Quia unum vocávi eum et benedíxi ei : et multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Syon : et consolábitur omnes ruínas ejus. Et ponet desértum ejus quasi delícias : et solitúdinem ejus [4r.]

quasi ortum Dómini. Gáudium et letícia inveniéatur in ea : gratiárum áctio et vox laudis. Atténdite ad me pôpule meus : et tribus mea me audíte. Quia lex a me éxiet : et judícium meum in lucem populórum requiéscet. Prope est justus meus : egréssus est salvátor meus : et bráchia mea pôpulos judicábunt. Me ínsule expectábunt : et bráchium meum sustinébunt. Leváte óculos vestros in celum : et vidéte sub terra deórsum. Quia celi sicut fumus líquéscent : et terra sicut vestiméntum

atterétur : et habitatóres ejus sicut hec interíbunt. Salus autem mea in sempitérnum erit. Et justícia mea non deficiet. Audíte me qui scitis justum : pôpulus meus, lex mea in corde eórum. Nolíte timére opprórium hóminum : et blasphemias eórum ne metuátis. Sicut enim vestiméntum sic cómedet eos vermis : et sicut lanam sic devorábit eos tínea. Salus autem mea in sempitérnum erit : et justitia mea in generatiónes generatiónum.

Secundum Matheum. iij. [i-6.]

IN illo témpore. Venit Johánnes baptista prédicans in desérto Judée : et dicens, Peniténtiam ágite : apopinquábit enim regnum celórum. Hic est enim de quo dictum est¹⁸⁶ per Isaíam prophétam dicéntem, Vox clamántis in desérto : paráte viam Dómini : rectas fácite sémitas ejus.

Ipse autem Johánnes habébat vestiméntum de pilis camelórum : [et]¹⁸⁷ zonam pelliceam circa lumbos suos. Esca autem ejus erat locústa¹⁸⁸ : et mel silvéstre. Tunc exíbat ad eum Hierosólyma et omnis Judéa : et omnis régio circa Jordánem : et baptizabántur ab eo in Jordáne confiténtes peccáta sua.

C *Si vero vj. feria non vacaverit : predicta epistola et evangelium omnino pretermittantur : et hoc per totum adventum : et a Dómine ne in ira. usque ad quinquagesimam¹⁸⁹ : et ab octava pasche usque ad primam dominicam ante ascensionem Domini observetur. A Deus ómnium. vero usque ad adventum Domini, si iiij. vel v. feria non vacaverint : tunc in sexta feria legantur epistola¹⁹⁰ et evangelium de quarta feria si vacaverit : sinautem, [eo anno]¹⁹¹ omnino pretermittantur. Nunquam enim legantur epistola¹⁹² et evangelium de quarta feria in ij. feria vel in iiij. feria neque epistola et evangelium de vj. feria in v. feria.¹⁹³ Non enim debet servitium anticipari secundum usum Sarum.*

C Dominica secunda adventus Domini.

Ad missam.

GS:2; 1508:7r; 1513:4r.¹⁹⁴

Offic.

VII.

O-pu-lus * Sy- on : ec- ce Dó- mi-nus vé-ni- et
 ad salván-das gen-tes : et au-dí-tam fá- ci- et Dómi-
 nus gló- ri- am vo- cis su- e in le-tí- ci- a cor-
 dis ves-tri. Ps. Qui re-gis Isra- el inténde : qui de-
 dú-cis ve-lut o-vem Jo-seph.

002-01.

002-02.

Repetatur officium scilicet Póplus. Glória Patri.

Oratio.

Cxita Dómine corda nostra ad
 preparándas Unigéniti tui vias :
 ut per ejus advéntum, purificátis tibi
 méntibus servíre mereámur. Qui
 tecum vivit et regnat in unitáte. *Ec.*

Ad Romanos. xv. [4-13.]

Fratres. Quecúmque enim scripta
 sunt ad nostram doctrínam
 scripta sunt : ut per patiéntiam et
 consolationem scripturarum spem
 habeámus. Deus autem patiéntie et
 solácií, det vobis idípsum sápere in

altérutrum secúndum Jesum Christum : ut unánimes uno ore honorificétis Deum et Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite ívincem, sicut et Christus suscépit vos in honórem Dei. Dico enim Christum Jesum minístrum fuísse circumcisiónis [4v.] propter veritátem Dei : ad confir-máandas promissiónes patrum. Gentes autem super misericórdia honoráre Deum : sicut scriptum est, Proptérea

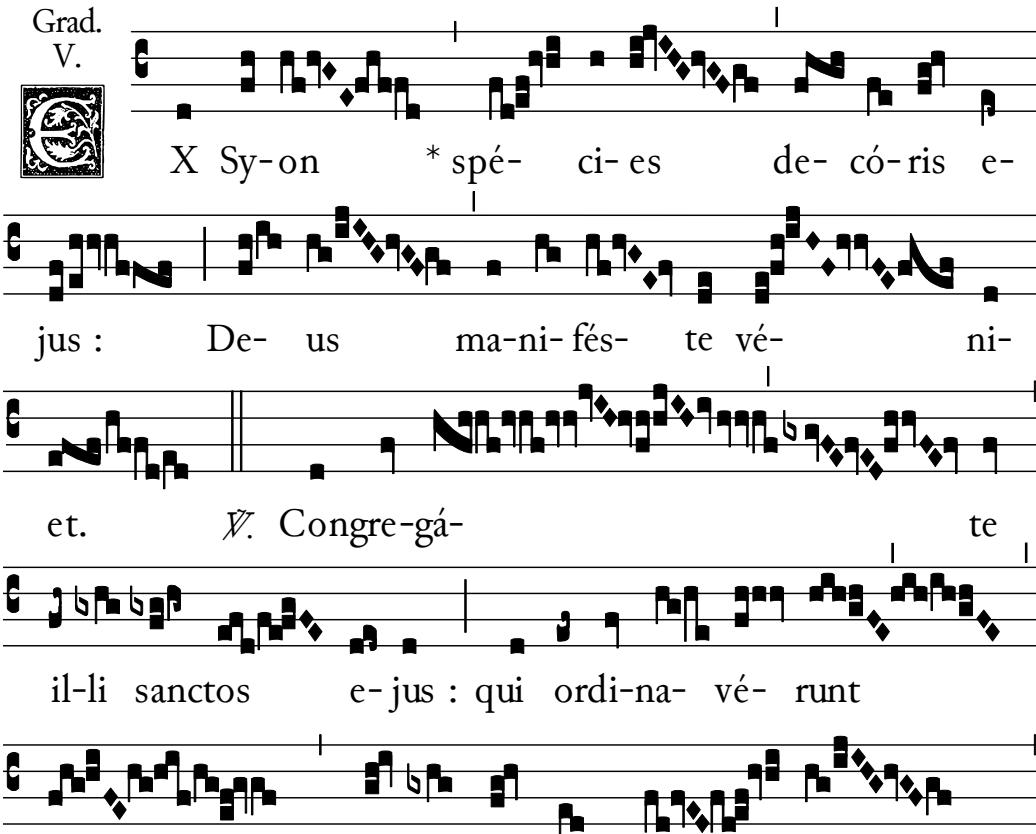
confitébor tibi in géntibus Dómine : et nómini tuo cantábo. Et íterum dicit, Letámini gentes cum plebe ejus. Et íterum, Laudáte omnes gentes Dó-minum : et magnificáte eum omnes pópoli. Et rursus Isaías ait, Erit radix Jesse : et qui exúrget régere gentes, in eum gentes sperábunt. Deus autem spei : réplete vos omni gáudio et pace in credéndo : ut abundétis in spe : et virtúte Spíritus sancti.

GS:3; 1508:7v; 1513:4v.¹⁹⁵

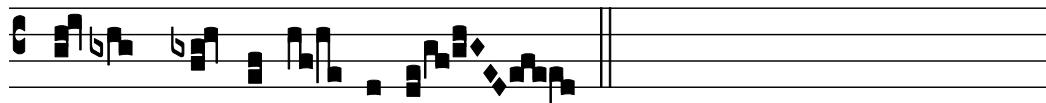
Grad.
V.

002-03. X Sy-on * spé- ci- es de- có- ris e-
jus : De- us ma-ni- fés- te vé- ni-
et. *V. Congre-gá-* te
il-li sanctos e-jus : qui ordi-na- vé- runt
tes-ta-mén-tum e- jus

002-04.

Dominica secunda adventus Domini.

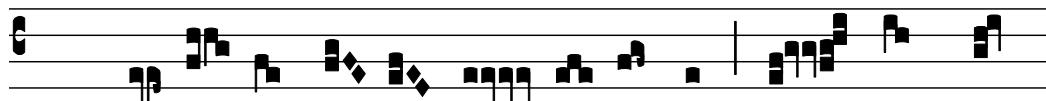
su-per * sa-cri-fí- ci- a.

GS:3; 1508:7v; 1513:4v.¹⁹⁶

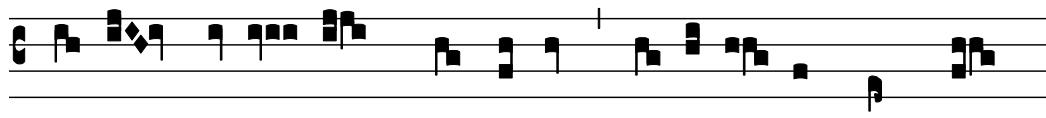
VIII.

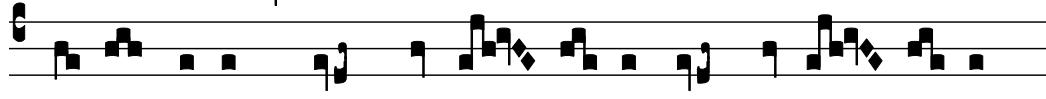
L- le- lú- ya. *

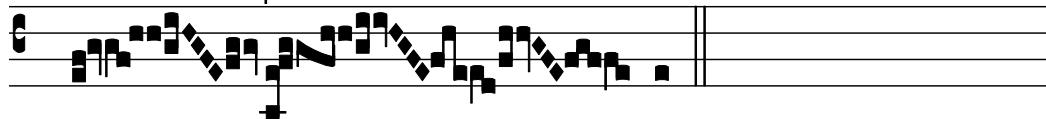
X. Vir-tú- tes ce- li mo- ve- bún-tur : et tunc vi-

dé-bunt Fí-li- um Hó-mi-nis ve-ni- én-tem in nú-

bi-bus ce-li, cum po-tes- tá- te et ma-jes- tá- te

* mag-

na.

1508:7v; 1513:4v.¹⁹⁷

Seq.
I.

a.

b¹.

ah53002.

Egnántem sempi-térra per secla susceptú-ra : cón-

Dominica secunda adventus Domini.

ci-o de-vó-ta concépta. Di-ví-no sono, factó-ri reddéndo
 dé-bi-ta. Cu-i jú-bi-lant ágmi-na cé-li-ca : e-jus vultu ex-
 hi-la-rá- ta. Quem expéctant ómni- a térra- a e-jus nu-tu
 ex-amí-nán-da. Distríctum ad ju-dí-ci- a. Cleméntem in
 po-ténti- a. Tu-a nos salva Christe cleménti- a : propter
 quos passus es di-ra. Ad po-li astra súble-va ní-ti-da :
 qui sorde tergis sé-cu-la. Influ- at sa-lus ve-ra, effú-gans
 pe- rí-cu-la. Omni- a ut sint munda trí-bu- e pa- cí-fi-ca.

Dominica secunda adventus Domini.

Ut hic tu-a salvi mi-se-ri- córdi- a. Le-ti regna : post a-
de- ámus sú-pe-ra. Quo regnas sé-cu-la per infi-ní- ta.

¶ Secundum Lucam. xxij. [25-33.]

IN illo tempore. Dixit Jesus discípulis suis, Erunt signa in sole et luna et stellis : et in terris pressúra géntium pre confusióne sónitus maris et flúctuum : arescéntibus homínibus pre timóre et expectatióne que super-vénient univérso orbi. Nam virtútes celórum movebúntur. Et tunc vi-débunt Fílium hóminis veniéntem in nube cum potestáte magna, et majestáte. His autem fieri incipi-éntibus : respícite et leváte cápta

vestra, quóniam appropínquat ré-demptio vestra. Et dixit illis similitúdinem, Vidéte ficúlneam et omnes arbóres. Cum prodúcunt jam ex se fructum : scitis quóniam prope est estas. Ita et vos cum vidéritis, hec fieri : scítote quóniam prope est regnum Dei. Amen dico vobis : quia non pretéribit generátio hec : donec ómnia fiant. Celum et terra transíbunt : verba autem mea non transíbunt.

GS:3, 7; 1508:8r; 1513:4v.¹⁹⁸

Offert.

III.

E- us * tu con-vér- tens vi- vi-fi- cá-
bis nos : et plebs tu- a le-tá-

002-07.

Dominica secunda adventus Domini.

bi- tur in te, osténde no- bis Dó-mi-
ne mi-se-ri-cór-di- am tu- am : et sa- lu-tá- re
tu- um da no- bis.

1508:8v; 1513:4v.

002-08.

X. Be-ne-dix-ís- ti Dó- mi- ne ter-
ram tu- am : a-vertís- ti capti-vi- tá- tem
Ja- cob : remi-sís- ti i-ni-qui- tá- tem ple-
bis
tu- e.

1508:8v; 1513:4v.

002-09.

X. Mi-se- ri-córdi- a et vé-ri- tas

Dominica secunda adventus Domini.

obvi- a-vé- runt si- bi, vé- ri-tas de ter- ra or-ta
est : et justí- ci- a de ce-
lo pros- péx-it.

Secreta.

Placáre quésumus Dómine humilitátis nostra précibus et hóstiis : et ubi nulla suppétunt suffrágia meritórum : tuis nobis succúrre presídiis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Prefatio quotidiana.

GS:3; 1508:8v; 1513:4v.

Comm.
II.

Ie-rú-sa- lem, * surge et sta in excél- so : et
vi- de jo-cun-di-tá- tem que vé-ni- et ti- bi a
De- o tu- o.

002-11.

Postcommunio.

REfēcti cibo potūque spirituális
alimónie súpplices te Dómine
deprecámur : ut hujus participatióne

mystérii dóceas nos terréna despícere
et amáre celéstia. Per Dóminum.

Feria iiij.

Lectio. Zacharie prophete. viij. [3-8.]

Hec dicit Dóminus Deus¹⁹⁹
exercituum. Revérsus sum ad
[5r.] Syon : et habitábo in médio Hie-
rúsalem : et vocábitur Hierúsalem
cítas veritatis : et mons Dómini
exercituum, mons sanctificátus. Hec
dicit Dóminus Deus²⁰⁰ exercituum,
Adhuc habitábunt senes et anus in
pláteis Hierúsalem : et viri báculus in
manu ejus, pre multitúdine diérum.
Et plátee civitatis complebúntur
infántibus : et puéllis ludéntibus in
pláteis ejus. Hec dicit Dóminus exer-

cítuum, Si difficile vidébitur²⁰¹ in
óculis reliquiárum, pópuli hujus in
diébus illis : numquid in óculis meis
difficile erit dicit Dóminus exercituum ?
Hec dicit Dóminus exercituum, Ecce
ego salvábo pópulum meum de terra
oriéntis, et de terra occásus solis : et
addúcám eos et habitábunt in médio
Hierúsalem : et erunt michi in
pópulum : et ego ero eis in Deum in
veritáte et justícia : dicit Dóminus
omnípotens.²⁰²

Secundum Matheum. xj. [11-15.]

JN illo témpore. Dixit Jesus turbis
Judeórum et discípulis suis, Amen
dico vobis : inter natos mulíerum non
surréxi²⁰³ major Johánne baptísta. Qui
autem minor est in regno celórum :
major est illo. A diébus autem Jo-
hannis baptíste usque nunc regnum

celórum vim pátitur : et violénti
rápiunt illud. Omnes enim prophéte et
lex usque ad Johánnem prophe-
tavérunt. Et si vultis recipere : ipse est
Helías qui ventúrus est. Qui habet
aures audiéndi audiat.

Feria. vj. dominice secunde adventus.

Lectio Isaie prophete. lxij. [6-12.]

Hec dicit Dóminus Deus. Super muros tuos Hierúsalem constitui custódes : tota die et tota nocte in perpéturnon tacébunt. Qui reminiscímini Dómini, ne taceátis : et ne detis siléntium ei donec stabíliat : et donec ponat Hierúsalem laudem in terra. Jurávit Dóminus in déxtera sua : et in bráchio fortitúdinis sue, Si dédero tríticum tuum ultra cibum inimícis tuis : et si biberint filii aliéni vinum tuum in quo laborásti. Quia qui cóngregant illud cómedent et lau-

dábunt Dóminum : et qui compórtant illud bibent in átriis sanctis meis. Transíte, transíte per portas : preparáte viam pôpulo, planum fácite iter et²⁰⁴ elígite lápides : et eleváte signum ad pôpulos. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terre, Dícite filie Syon, Ecce Salvátor tuus venit : ecce merces ejus cum eo : et opus ejus coram illo. Et vocábunt eos pôpulus sanctus : redémpti a Dómino. Tu autem vocáberis quésita cívitas : et non derelícta.

Secundum Johannem. j. [15-18.]

IN illo témpore. Johannes testi-mónium perhibébat de Dómino : et clamábat²⁰⁵ dicens, Hic erat²⁰⁶ quem dixi qui post me ventúrus est : ante me factus est : quia prior me erat. Et de plenitúdine ejus nos omnes

accépimus grátiam²⁰⁷ pro grácia : quia lex per Móysen data est : grácia et véritas per Jesum Christum facta est. Deum nemo vidit umquam. Uni-génitus Fílius qui est in sinu Patris : ipse enarrábit.²⁰⁸

C Dominica tertia adventus.

Ad missam.

GS:4; 1508:9r; 1513:5r.²⁰⁹

Offic. I.

004-01.

Audé- te * in Dó-mi-no sem-per, í-te-rum di-co
 gau- dé- te : modés-ti- a vestra no-ta sit ómni-bus homí-
 ni- bus : Dómi- nus pro-pe est : ni-chil so-lí- ci-ti
 si- tis : sed in om- ni o-ra-ti- ó- ne pe-ti-ti- ó- nes
 ves-tre inno-tés-cant a- pud De- um. Ps. Et pax De- i
 que ex- ú-pe-rat omnem sensum : cus-tó-di- at corda vestra
 et intel-li-gén-ti- as ves- tras.

Oratio.

[5v.] **A**Urem tuam quésumus Dómine
précibus nostris accómoda : et
mentis nostre ténebras grácia tue

visitatiónis illústra. Qui vivis et regnas
cum Deo Patre. &c.

C Ad Corinthios. i. iiiij. [1-5.]

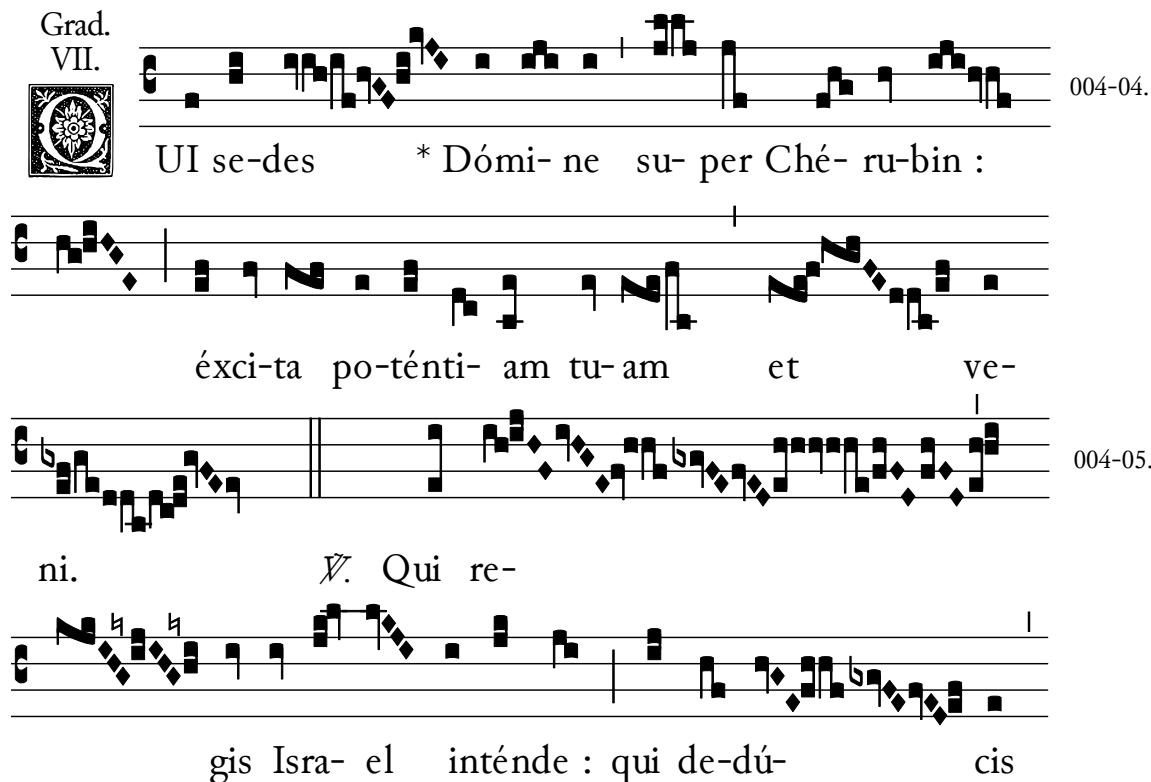
Fratres. Sic nos exístimet homo
ut minístros Christi et dispensa-
tóres ministeriórū²¹⁰ Dei. Hic jam
quéritur inter dispensatóres : ut fidélis
quis inveniáatur. Michi autem pro
mínimo est ut a vobis júdicer : aut ab
humáno die : sed neque meípsum
júdico. Nichil enim michi cóncius

sum : sed non in hoc justificátus sum.
Qui autem júdicat me : Dóminus est.
Itaque nólite ante tempus judicáre :
quoadúsque véniat Dóminus : qui et
illuminábit abscondita tenebrárum, et
manifestábit consília córdium : et tunc
laus erit : unicuíque a Deo.

GS:4; 1508:9r; 1513:5v.²¹¹

Grad.
VII.

UI se-des * Dómi-ne su- per Ché- ru-bin :
exci-ta po-ténti- am tu- am et ve-
ni. *XV. Qui re-*
gis Isra- el inténde : qui de-dú- cis

004-04. 004-05.

Dominica tertia Adventus.

ve-lut o-vem * Jo- seph.

GS:4; 1508:9v; 1513:5v.²¹²

IV.

004-06. L-le- lú- ya. *

Exci-ta

Dó- mi-ne po-ténti- am tu- am et ve-

ni : ut sal-vos fá- ci- as * nos.

1508:9v, 1513:5v.

Seq.
ah53003. IV. UI re-gis sceptrá : forti dextra, so-lus cuncta. Tu

ple-bi tu-am : osténde magnam, exci-tándo po-ténti- am.

Presta il-li : do-na sa-lu-tá-ri- a. Quem pre-dix-é-runt : pro-

Dominica tertia Adventus.

phé-ti-ca va-ti-cí-ni-a. A cla-ra po-li ré-gi-a. In nostra
Je-su ve-ni Dómi-ne ar-va.

Secundum Matheum. xj. [2-10.]

JN illo tempore. Cum audisset Johánnes in vínculis ópera Christi : mittens duos de discípulis suis : ait illi, Tu es qui ventúrus es : an álium expectámus ? Et respóndens Jesus ait illis, Eúntes renunciáte Johánni que audístis et vidístis. Ceci vident : claudi ámbulant : leprósi mundántur. Surdi áudiunt : mórtui resúrgunt : páuperes evangelizántur. Et beátus est qui non fúerit scandalizátus in me. Illis autem abeúntibus cepit Jesus dícere ad turbas

de Johánne, Quid exístis in desértum vidére ? arúndinem vento agítatam ? Sed quid exístis vidére ? hóminem móllibus vestítum ? Ecce qui móllibus vestiúntur, in dómibus regum sunt. Sed quid exístis vidére ? Prophétam ? Etiam dico vobis et plus quam prophétam. Hic est enim de quo scriptum est, Ecce ego mitto ángelum meum ante fáciem tuam : qui preparábit viam tuam ante te.

[Credo.]²¹³

GS:5; 1508:9v; 1513:5v.²¹⁴

Offert.

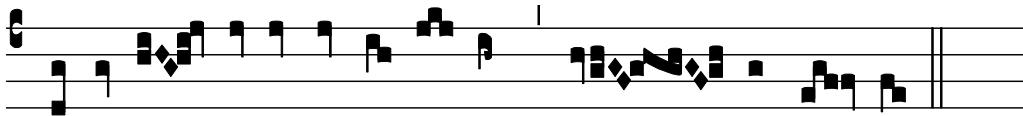
III.

Ene-dix-ís- ti * Dó-mi- ne ter- ram
tu- am : a-vertís- ti capti-vi-tá-tem Ja- cob :

004-07.

Dominica tertia Adventus.

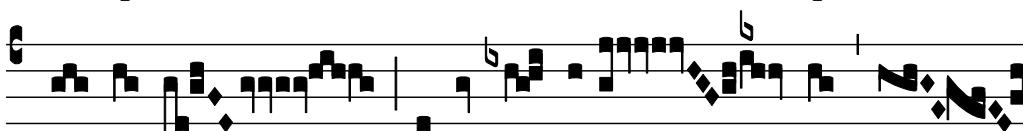
remi-sís- ti i-niqui- tá- tem ple- bis tu- e.

1508:9v; 1513:5v.²¹⁵

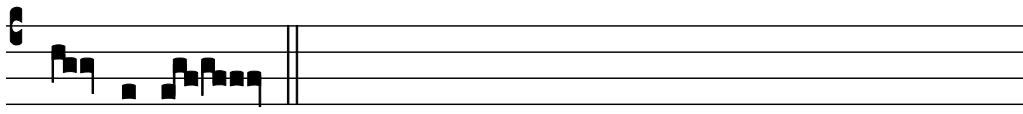
004-08.

X. Ope- ru- ís- ti óm- ni- a pec-cá- ta

e- ó-rum : mi-ti-gás- ti om- nem i-

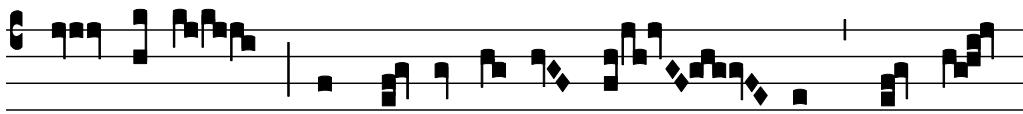
ram tu- am.

1508:9v; 1513:5v.

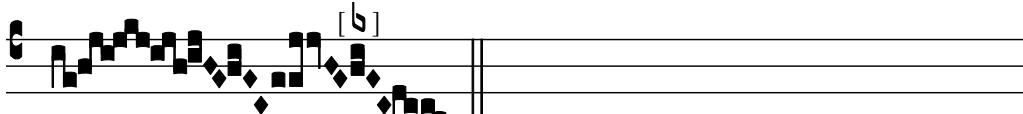
004-09.

X. Osténde no- bis Dómi-ne mi-se-ri-córdi-

am tu- am : et sa- lu-tá-re tu- um da no-

bis.

Secreta.

DEvotiónis nostre tibi Dómine
quésumus hóstia júgiter immo-

létur : que et sacri perágat institúta
mystérii : et salutáre tuum nobis

Dominica tertia Adventus.

---

mirabíliter operétur. Per Dóminum.

Prefatio quotidiana.

GS:5; 1508:10r; 1513:5v.²¹⁶

Comm.
VII.

I-ci- te * pu-sil- lá- nimes, Confortá- mi-ni
et no-lí-te timé-re : ec-ce De-us noster vé-ni-
et et salvá- bit nos.

004-10.

Postcommunio.

Mplorámus Dómine cleméntiam
tuam : ut hec divína subsídia a
vítiis expiátos : ad festa ventúra nos
prepárent. Per Dóminum.

Feria iiij. iiij. temporum [adventus].²¹⁷

Ad missam.

GS:5; 1508:10r; 1513:5v.²¹⁸

Offic. I.

005-01.

O-rá-te * ce- li dé-su- per et nu- bes plu- ant
jus- tum : a-pe-ri- á-tur ter- ra et gérmi-net Sal-va-
tó- rem. Ps. Et justí-ci- a o-ri- á-tur si-mul : e-go
Dómi-nus cre- á-vi e- um.

Sequatur oratio sine Dóminus vobíscum. sed tantum cum Orémus.

Oratio.

[6r.] **P**Resta quésumus omnípotens Deus : ut redemptiónis nostre ventúra sollémnitas : et preséntis nobis vite subsídia cónferat : et etérne be-

atitúdinis prémia largiátur. Per eún-
dem²¹⁹ Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat. *Eccl.*

Lectio Isaie prophete.²²⁰ ij. [2-5.]

IN diébus illis. Dixit Isaías prophéta, Erit in novíssimis diébus preparátur mons domus Dómini in vértice móntium : et elevábitur super colles. Et fluent ad eum omnes gentes :

et ibunt pópuli multi et dicent, Veníte²²¹ ascendámus ad montem Dómini et ad domum Dei Jacob : et docébit nos vias suas : et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Syon exíbit lex :

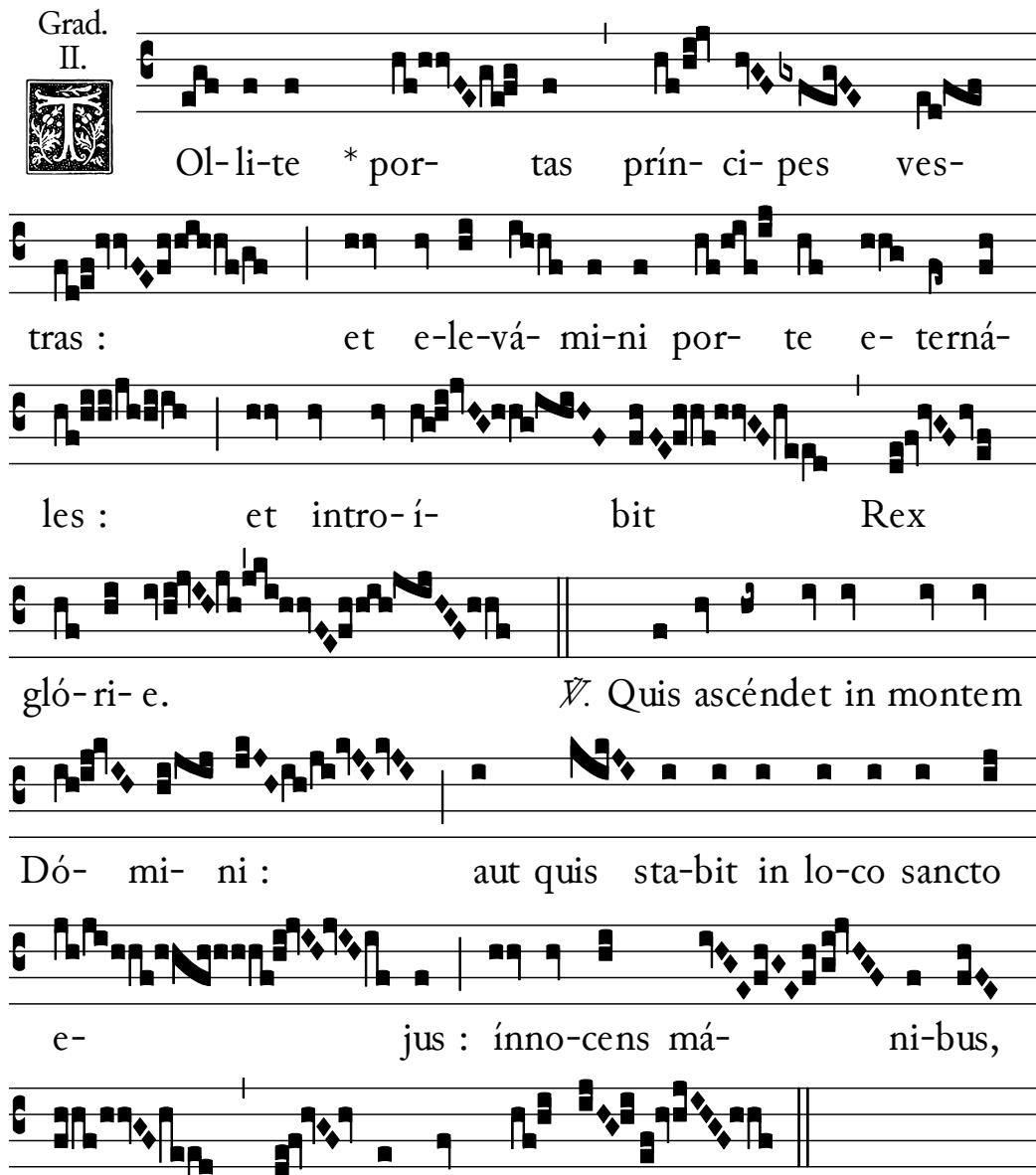
Feria iiiij. iiij. temporum.

et verbum Dómini de Hierúsalem : et
judicábit gentes et árguet pópolos
multos. Et conflábunt gládios suos in
vómeres : et lánceas suas in falces. Non

levábit gens contra gentem gládium :
nec exercebúntur ultra ad prélium.
Domus Jacob : vente et ambulémus in
lúmine Dómini Dei nostri.²²²

GS:5; 1508:10r; 1513:6r.²²³

Grad.
II.

005-04.

Ol-li-te * por- tas prín- ci- pes ves-

tras : et e-le-vá- mi-ni por- te e- terná-

les : et intro- í- bit Rex

gló- ri- e. *V. Quis ascéndet in montem*

Dó- mi- ni : aut quis sta-bit in lo-co sancto

e- jus : ínno-cens má- ni-bus,

et mundo * cor-de.

005-05.

Hic non repetatur gradale sed statim sequatur Dóminus vobíscum. et Orémus.

Oratio.

Festina quésimus Dómine ne tardáveris : et auxílium nobis supérne virtútis impénde : ut advéntus

tui consolatióibus sublevéntur : qui in tua pietáte confidunt. Qui vivis. &c.

Hic dicuntur memorie consuete.

Epistola. Lectio Isaie prophete. vij. [10-15.]

IN diébus illis. Locútus est Dóminus ad Achaz dicens, Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profundum infétri : sive in excélsum supra. Et dixit Achaz, Non petam et non temptábo Dóminum.²²⁴ Audíte ergo domus David. Numquid parum vobis est moléstos esse homínibus,

quia molésti estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípet et páriet filium : et vocábitur nomen ejus Emánuel. Butýrum et mel cómedet : ut sciat reprobáre malum et elígere bonum.

GS:6; 1508:10v; 1513:6r.²²⁵

Grad. V.

005-06.

Rope est * Dómi-nus ómni-bus
 invo-cán-ti-bus e- um : ómni-bus qui ívo-cant
 e- um in ve-ri-tá- te.

005-07.

XV. Lau-dem Dómi-ni loqué-tur

Feria iiiij. iiiij. temporum.

os me-um : et be-ne-dí-cat om-nis ca-ro
 nomen sancti * e- jus.

Repetatur gradale.

¶ [Evangelium]²²⁶ Secundum Lucam. j. [26-38.]

IN illo tempore. Missus est án-gelus Gábriel a Deo in civitátem Galilée cui nomen Názaret : ad vírginem despósatam viro cui nomen erat Joseph de domo David : et nomen vírginis María. Et ingréssus ángelus ad eam, dixit, Ave grátia plena Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus. Que cum audísset turbáta est in sermóne ejus : et cogitábat qualis esset ista salutáio. Et ait ángelus ei, Ne tímeas María : invenísti enim grátiam apud Deum. Ecce concípies in útero et páries filium : et vocábis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur. Et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris

ejus : et regnábit in domo Jacob in etérnum²²⁷ : et regni ejus non erit finis. Dixit autem María ad ángelum, Quómodo fiet istud : quóniam virum non cognósco ? Et respóndens ángelus dixit ei, Spíritus Sanctus supervéniet in te : et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te sanctum : vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elísabeth cognáta tua : et ipsa concépit filium in senectúte sua. Et hic mensis est sextus²²⁸ illi que vocátur sterílis : quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María, [6v.] Ecce ancilla Dómini : fiat michi secúndum verbum tuum.

GS:6; 1508:11r; 1513:6v.²²⁹

Offer.

VIII.

- ve * Ma-ri- a grá-

005-11.

Feria iiiij. iiiij. temporum.

ti- a ple- na Dó- mi-nus te- cum : be-
ne-díc- ta tu in mu- li- é- ri- bus : et be-ne-
díc- tus fruc- tus ven- tris tu- i.

1508:11r; 1513:6v.

005-13. *XV.* Ideoque quod nasceretur ex te sanctum vocá-
bi- tur Fí- li- us De- i.
Et dicitur cum suo versu.

Secreta.

S Alutári jejúnio competéntes | presta ut ad nativitátem panis etérni,
Dómine hóstias immolámu:s : | his officiis preparémur. Per eúndem.

Prefatio quotidiana.

005-14. Comm. I. GS:6; 1508:11r; 1513:6v.²³⁰
 C-ce vir-go * concí-pi- et et pá- ri- et fí-li-

Feria iij. iij. temporum.

---

um : et vo-cá-bi- tur nomen e- jus E- má-nu- el.

Postcommunio.

S Alutáris tui Dómine múnere | ut cujus letámur gustu renovémur
saciáti súpplices te deprecámur : | efféctu. Per Dóminum.

¶ Feria vj. quattuor temporum [adventus].²³¹

[Ad missam.]

GS:6; 1508:11r; 1513:6v.²³²

Offic.
IV.

006-01. Ro-pe * esto Dómi- ne : et omnes vi- e tu- e
vé-ri-tas : i- ní-ti- o cognó- vi de testimó-ni- is

005-02. tu- is qui- a in e-tér-num tu es. Ps. Be- á-ti im-
ma-cu-lá- ti in vi- a : qui ámbu-lant in le-ge Dómi-ni.

Oratio.

 Xcita quésumus Dómine potén- | adversité liberéntur. Qui vivis et
tiam tuam et veni : ut hi qui in | regnas.

tua pietáte confidunt : ab omni cítius

Lectio Isaie prophete. xj. [1-5.]

 Ec dicit Dóminus Deus. Egre- | spíritus timórís Dómini. Non secún-
diétur virga de radíce Jesse : et | dum visiónem oculórum judicábit :
flos de radíce ejus ascéndet : et re- | neque secúndum audítum áurium
quiéscet super eum Spíritus Dómini : | árguet : sed judicábit in justícia
spíritus sapiéntie et intelléctus : | páuperes : et árguet in equitáte pro
spíritus consílii et fortitúdinis : spíritus | mansuétis terre. Et percúiet terram
sciéntie et pietátis : et replébit eum | virga oris sui : et spíritu labiórum

Feria vj. quattuor temporum.

suórum interficiet ímpium. Et erit   fides cinctórium renum ejus.
justícia cíngulum lumbórum ejus : et

GS:7; 1508:11v; 1513:6v.²³³

Grad. II.

S-ténde * no-bis Dómi-ne mi-se-

ri-córdi- am tu- am : et sa- lu- tá- re tu-

um da no- bis.

006-04.

Be-ne-dix-ís-ti Dó- mi-ne

ter- ram tu- am : a-vertís-

ti capti-vi-tá- tem * Ja- cob.

006-05.

Repetatur gradale.

[*Evangelium*]²³⁴ Secundum Lucam. j. [39-47.]

IN illo témpore. Exúrgens María
ábiit in montána cum festinatióne
in civitátem Juda : et intrávit in
domum Zacharíe : et salutávit Elíza-

beth. Et factum est ut audívit salu-
tatiómem Maríe Elízabeth : exultávit
infans in útero ejus. Et repléta est
Spíritu Sancto Elízabeth : et exclá-

mávit voce magna et dixit, Benedícta tu inter mulieres : et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc michi : ut véniat mater Dómini mei ad me ? Ecce enim ut facta est vox salutatónis tue in áuribus meis : exultávit in

gáudio infans in útero meo. Et beáta que credidisti : quóniam perficiéntur ea que dicta sunt tibi a Dómino. Et ait María, Magnificat ánima mea Dóminum : et exultávit spíritus meus : in Deo salutári meo.

- 006-06. *Offertorium.* Deus tu convértens²³⁵ vivificábis nos : et plebs tua letábitur in te,
 006-07. osténde nobis Dómine misericórdiam tuam : et salutáre tuum da nobis. *XV.*
 Benedixísti Dómine terram tuam : avertísti captivitatétem Jacob : remisísti iniquitatétem
 006-08. plebis tue. *XV.* Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : véritas de terra orta est : et
 justícia de celo prospéxit. [ut supra in Dominica ij. adventus Domini].²³⁶ 35.

Secreta.

Sacrificiis quésumus Dómine salutáribus his diébus aptémur propénsius : quibus illud est mys-

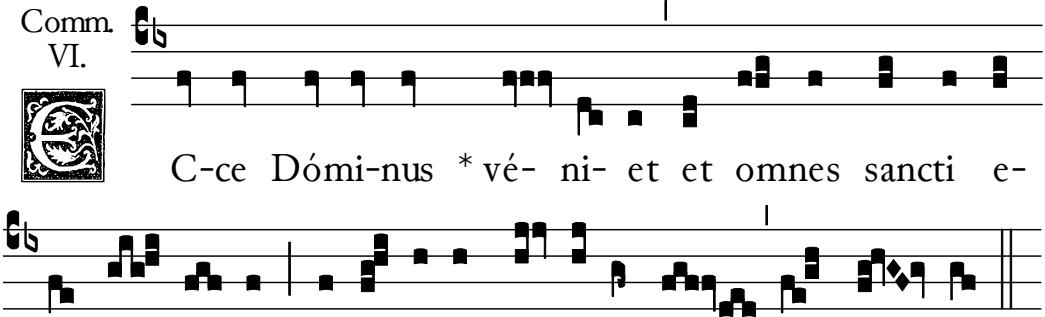
térium celebrándum : cui servit omnis execútio mandatórum. Per Dóminum.

Prefatio quotidiana.

GS:7; 1508:11v; 1513:6v.²³⁷

006-09. Comm. VI.

C-ce Dómi-nus * vé- ni- et et omnes sancti e-
 jus cum e- o : et e- rit in di- e il-la lux mag- na.

Postcommunio.

Perfice Dómine misericórdiam tuam pópulo supplicánti : quem tuórum reféctum largítate donórum :

et instantius grátiam postuláre majórem : et fiduciálius speráre concédas. Per Dóminum.

¶ *Sabbato iiij. temporum [adventus].*²³⁸

Ad missam.

GS:7; 1508:11v; 1513:7r.²³⁹

Offic.

II.

E-ni * et osténde no- bis fá- ci- em tu- am Dó-

007-01.

mi- ne qui se-des su-per ché-ru- bin : et sal-vi é- ri-mus.

007-02.

Ps. Qui re-gis Isra- el inténde : qui de-dú-cis ve-lut

o-vem Jo-seph.

Omnis orationes sine Dóminus vobíscum. dicuntur preter ultimam que est ante epistolam : sed tantum cum Orémus. Et omnes lectiones cum suis titulis legantur.

Orémus.

[*Oratio.*]

Deus qui cónspicis quia ex nostra pravítate afflígimur : concéde propícius : ut ex tua visitatióne

consolémur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Lectio [j.]²⁴⁰ Isaie prophete. xix. [20-22.]

In diébus illis. Clamábunt ad Dóminum a fácie tribulántis²⁴¹ : et mittet eis salvatórem et propugnatórem qui líberet eos. Et cognoscétur Dóminus ab Egýpto : et

cognóscent Egýptii Dóminum in die illa : et colent eum in hóstiis et in munéribus : et vota vovébunt Dómino, et solvent. Et percúiet Dóminus Egýptum plaga : et sanábit eam. Et

Sabbato iiiij. temporum.

reverténtur Egýptii ad Dóminum, et
placábitur eis : et sanábit eos Dóminus

Deus noster.²⁴²

007-04.

Grad.

II.

۱۰۷

A musical score page for a string quartet, specifically the bassoon part. The page contains two systems of music. The first system begins with a bass clef, a common time signature, and a dynamic marking of forte (f). The bassoon part consists of six measures of eighth-note patterns. The second system begins with a bass clef, a common time signature, and a dynamic marking of piano (p). It contains four measures of eighth-note patterns. The music is written on five-line staves.

007-05

summum e- jus. *V.* Ce-li ennár-

V. Ce-li ennár-

A musical score showing a single staff with five measures. The first measure contains six eighth-note chords. The second measure has four eighth-note chords. The third measure features a single eighth-note chord followed by a sixteenth-note rest. The fourth measure consists of two eighth-note chords. The fifth measure contains three eighth-note chords. The lyrics "rant gló- ri- am De-" are centered below the staff.

rant gló- ri- am De-

A musical score for a soprano voice. The vocal line consists of a single melodic line on a five-line staff. The lyrics are written below the staff: "i : et ópe-ra má-nu-um e- jus". The music features various rhythmic values (eighth and sixteenth notes) and rests, with some notes having diamond-shaped heads. The vocal range spans from approximately middle C to high G.

A musical score for soprano voice, featuring a single melodic line on five-line staff notation. The notes are primarily black squares, some with small white diamonds inside, indicating specific vocal techniques or dynamics. The lyrics are written below the staff.

Non repetatur gradale sed dicatur statim Orémus.

Oratio.

Concede quésumus omnípotens
Deus : ut qui sub peccáti jugo ex-
vetústa servitúte deprímimur : ex-

pectáta Unigéniti Fílii tui nova
nativitáte liberémur. Qui tecum.

Lectio [ij.]²⁴⁴ Isaie prophete. xxxv. [1-7.]

Hec dicit Dóminus. Letábitur
desérta et ívia : et exultábit
solitúdo : et florébit quasi lílum.
Géminans germinábit : et exultábit
letabúnda et laudans. Glória Líbani
data est ei : decor Carméli et Saron.
Ipsi vidébunt glóriam Dómini : et
décorum Dei nostri. Confortáte m-
anus dissolútas : et génuia debília
roboráte. Dícite pusillánimes²⁴⁵ :
confortámini et nolíte timére. Ecce

Deus noster²⁴⁶ ultiónem addúcet
retributiónis : Deus ipse véniet, et
salvábit nos.²⁴⁷ Tunc aperiéntur óculi
cecórum : et aures surdórum patébunt.
Tunc sáliet sicut cervus claudus : et
apérta erit lingua mutórum. Quia
scisse sunt in desérto aque : et
torréntes in solitúdine. Et que erat
árida in²⁴⁸ stagnum : et sítiens in
fontes aquárum. Ait Dóminus
omnípotens.²⁴⁹

GS:8; 1508:12r; 1513:7r.²⁵⁰

Grad.
II.

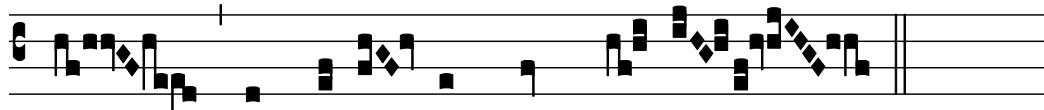
N so-le * pón- su- it ta-berna- cu- lum
su- um : et ip-se tanquam spon-sus
pro-cé-dens de thá- lamo su- o.

A summo ce- lo egrés- si-
o e- jus : et occúrsus e- jus

007-06.

007-07.

Sabbato iij. temporum.

usque ad summum * e- jus.

Oratio.

Indignos nos quésimus Dómine fámulos tuos, quos actiónis pró-

prie culpa contrístat : Unigéniti Fílii tui advéntu letífica. Qui tecum.

Lectio [ij.]²⁵¹ Isaie prophete. xl. [9-11.]

Hec dicit Dóminus. Super mon tem excésum ascénde tu qui evangélizas Syon. Exálta in fortitúdine vocem tuam qui evangelizas Hierúsalem. Exálta, noli timére : dic civitátibus Jude,²⁵² Ecce Deus vester. Ecce Dóminus Deus in fortitúdine

véniet : et bráchium ejus dominábitur. Ecce merces ejus cum eo : et opus illius coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet : in bráchio suo congregábit agnos : et in sinu suo levábit eos Dóminus Deus noster.²⁵³

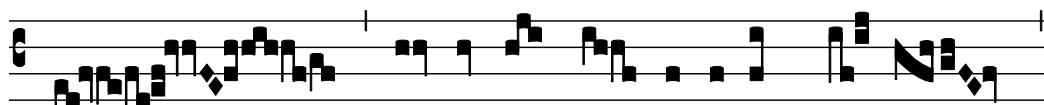
[7v.]

GS:8; 1508:12v; 1513:7v.²⁵⁴

Grad.
II.
007-08.

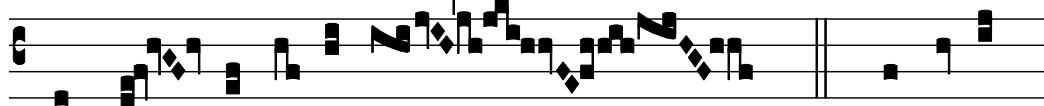

O-mi-ne * De-us virtú- tum convér- te

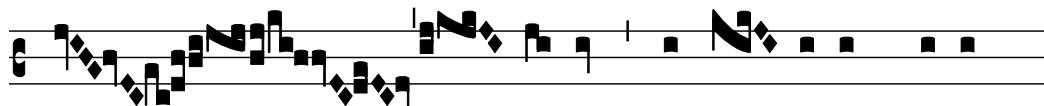

nos : et ostén-de fá-ci- em tu- am

007-09.

et sal- vi é- rimus. *V. Excí- ta*

Dó- mi-ne po-tén- ti- am tu- am

Sabbato iij. temporum.

et ve- ni : ut sal-vos fá-ci- as
* nos.

Sequatur Orémus.

Oratio.

PResta quésimus omnípotens
Deus : ut Fílii tui ventúra
sollénnitas, et preséntis nobis vite

remédia cónferat : et prémia etérna
concédat. Per eúndem.

Lectio [iiij.]²⁵⁵ Isaie prophete. xlvi. [i-8.]

Hec dicit Dóminus Christo meo
Cyro, cujus apprehéndi déxteram :
ut subjícam ante fáciem ejus gentes :
et dorsa regum vertam : et apériam
coram eo jánuas : et porte non
claudéntur. Ego ante te ibo, et
gloriósos terre humiliábo. Portas éreas
cónteram et vectes férreos confríngam.
Et dabo tibi thesáuros abscónditos, et
archána secretórum²⁵⁶ : ut scias quia
ego Dóminus qui voco nomen tuum
Deus Israel : propter servum meum
Jacob, et Israel eléctum meum. Et
vocávi te nómine tuo. Assimilávi te et

non cognovísti me. Ego Dóminus, et
non est ámplius,²⁵⁷ extra me non est
deus. Accínxi te, et non cognovísti me
ut sciant hi qui ab ortu solis et qui ab
occidénte quóniam absque me non est
deus. Ego Dóminus, et non est alter :
formans lucem et creans ténebras :
fáciens pacem, et creans malum. Ego
Dóminus, fáciens ómnia hec. Roráte
celi désuper : et nubes pluant justum.
Aperiátur terra et gérminet Salvatórem
: et justícia oriáтур simul. Ego
Dóminus creávi eum.

GS:9; 1508:12v; 1513:7v.²⁵⁸

Grad.

II.

X- ci-ta * Dó- mi-ne po-tén- ti- am

007-10.

Sabbato iiiij. temporum.

tu- am et ve- ni : ut
007-12. sal-vos fá-ci- as nos. *V. Qui re-gis*
Isra- el intén- de : qui de-dú-cis
ve-lut o-vem Jo- seph, qui se-des su-per
ché-ru-bin : ap-pá- re co- ram Effra- im,
Bénjamin, * et Ma-nás-se.

Sequitur Orémus.

Oratio.

PReces pópuli tui quésumus | pietatis tue visitatióne consolémur.
Dómine cleménter exáudi : ut qui | Qui vivis. *&c.*
juste pro peccátis nostris afflígimur :

Lectio [v.]²⁵⁹ Danielis prophete. iij. [49-50, 47-48, 50-51.]

[que legatur hic in adventu usque ad hanc clausulam Benedíctus es Dómine Deus Patrum nostrórum. In sabbato vero iiiij. temporum prime ebdomade quadragesime legatur usque ad Benedíctus es in firmaménto. In sabbato vero penthecostes et in sabbato iiiij. temporum mensis Septembris tota integra legatur.]²⁶⁰

Angelus Dómini descéndit cum Azaríā et sóciis ejus in fornácem : et excússit flammam ignis de fornáce : et fecit médium fornácis, quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffusa est ²⁶¹ super fornácem, cùbitis quadragínta novem : et ²⁶² incéndit quos répperit juxta fornácem de

Cháldeis minístros regis qui eam incendébant.²⁶³ Illos autem omníno non tétigit ignis²⁶⁴ : neque contrastávit : nec quicquam moléstie íntulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant et glorificábant et benedicébant Deum in fornáce dicéntes,

Duo clerici de secunda forma in superpelliciis ad gradum chori [simul]²⁶⁵ cantent tractum.

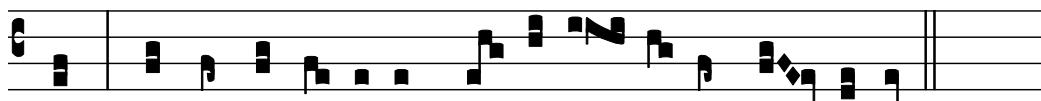
GS:9; 1508:13r; 1513:7v.²⁶⁶

Tract.

VII.

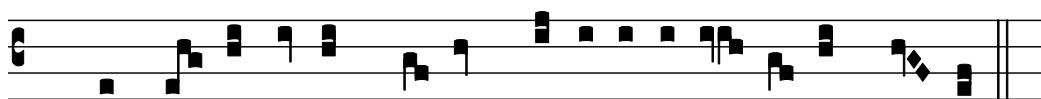
E-ne-díctus es Dó-mi-ne De-us pa-trum nostró-

rum. †Et laudá-bi- lis et glo- ri- ó- sus in sé- cu-la.

Chorus idem repetat.

Clerici.

¶. Et be- ne-díctum nomen gló-ri- e tu- e quod est sanctum.

Chorus dicat.

Et laudá-bi- le et glo- ri- ó- sum in sé- cu-la.

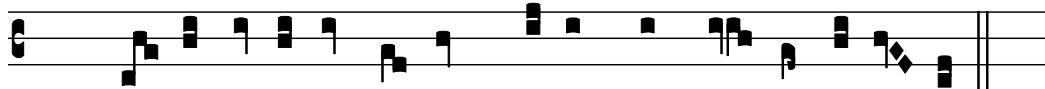
¶. Be- ne-díctus es in templo sancto gló- ri- e tu- e.

Sabbato iij. temporum.

Chorus. †Et laudabilis et gloriósus in sécula.

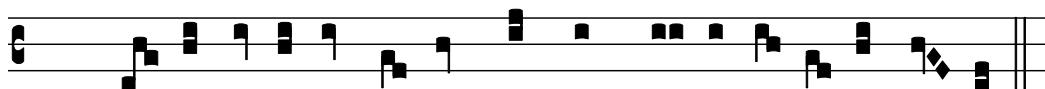
Clerici.

¶. Be-ne-díctus es su-per thronum sanctum regni tu-i.

Chorus. †Et laudabilis.

*Clerici.*²⁶⁷

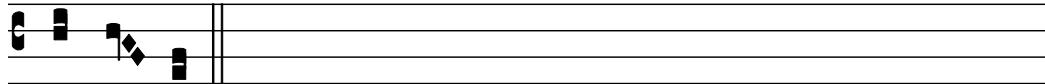
¶. Be-ne-díctus es su-per sceptrum di-vi-ni-tá-tis tu-e.

Chorus. †Et laudabilis.

Clerici.

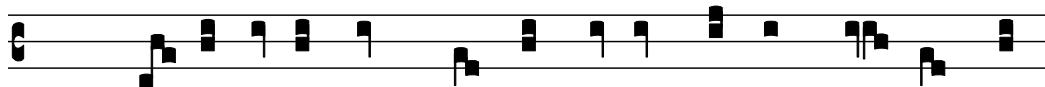
¶. Be-ne-díctus es qui se-des su-per ché-ru-bin íntu-ens

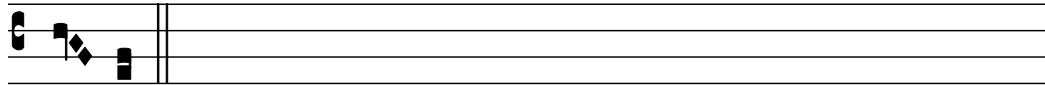
a-býs-sos.

Chorus. †Et laudabilis.

*Clerici.*²⁶⁸

¶. Be-ne-díctus es qui ámbu-las su-per pen-nas ven-

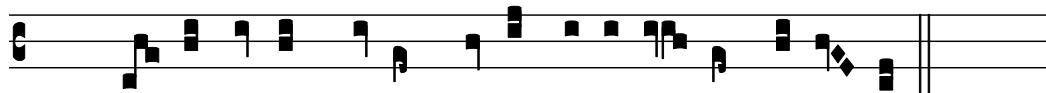

tó-rum.

Chorus. †Et laudabilis.

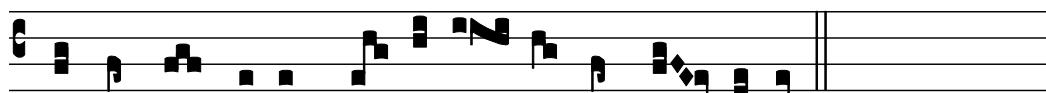
Clerici.

Sabbato iij. temporum.

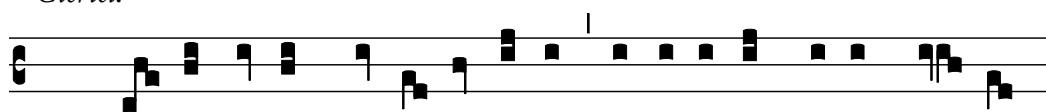
XV. Be-ne-dí-cant te omnes ánge-li et sancti tu-i.

Chorus [dicat].²⁶⁹

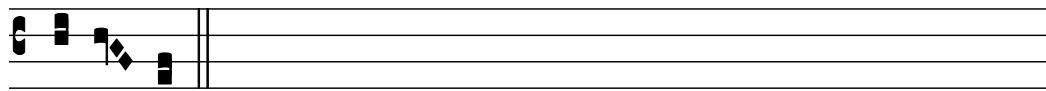

‡Et laudent te et glo- rí-fi- cent in sé- cu-la.

Clerici.

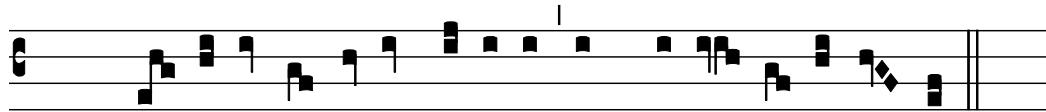
XV. Be-ne-dí-cant te ce- li, terra, ma-re et ómni- a que in

e-is sunt.

Chorus. ‡Et laudent te.

Clerici.

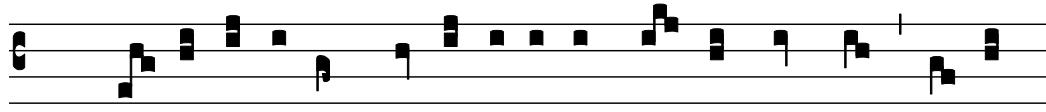
XV. Gló- ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí- tu- i Sancto.

Chorus [dicat].²⁷⁰

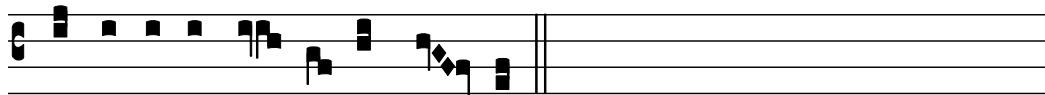

††Et laus et honor : po-tés-tas et impé- ri- um.

Clerici.²⁷¹

XV. Si- cut e-rat in princí-pi- o et nunc et semper : et in

sé-cu-la se-cu- ló-rum a- men.

Chorus. ††Et laus et honor.

- [8r.] *Deinde clericci reincipiatur primum X. tractus*²⁷² [Benedictus es. *Chorus.* Domine Deus.]²⁷³ : et per canteter a choro et postea dicat sacerdos. Dominus vobiscum. et Orémus.

Oratio.

Deus qui tribus pueris mitigasti flamas ignium : concede pro-

picius ut nos famulos tuos non exurat flammae vitiorum. Per.

C Hic dicuntur memorie consuete.

Epistola ad Thessalonicenses. ii. ij. [i-8.]

Fratres. Rogamus vos²⁷⁴ per adventum Domini nostri Iesu Christi, et nostre congregacionis in idipsum : ut non cito moveamini a vestro sensu, neque terreamini : neque per spiritum : neque per sermonem : neque per epistolam tanquam per nos missam : quasi instet dies Domini. Ne quis vos seducat ullo modo. Quoniam nisi venerit dissensio²⁷⁵ primum : et revelatus fuerit homo peccati filius perditionis : qui adversatur et extollitur supra omne quod dicitur Deus :

aut quod colitur : ita ut in templo Dei se deat, ostendens se tanquam sit Deus. Non retinetis quoniā cum adhuc essem apud vos : hec dicebam vobis ? Et nunc quid detineat scitis : ut reveletur in suo tempore. Nam mysterium jam operatur iniquitatis tantum : ut qui tenet nunc teneat, donec de medio fiat. Et nunc²⁷⁶ revelabitur ille iniquus : quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui : et destruet illustracione adventus sui.

C Duo clericci de secunda forma in cappis nigris ad gradum chori simul dicant totum et integrum istum tractum.

GS:10; 1508:13v; 1513:8r.²⁷⁷

Tract.
VIII.

007-13.

Ui re- gis * Is- ra- el   in- ténde :

qui de-dú-cis   ve-lut o-vem Jo- seph.

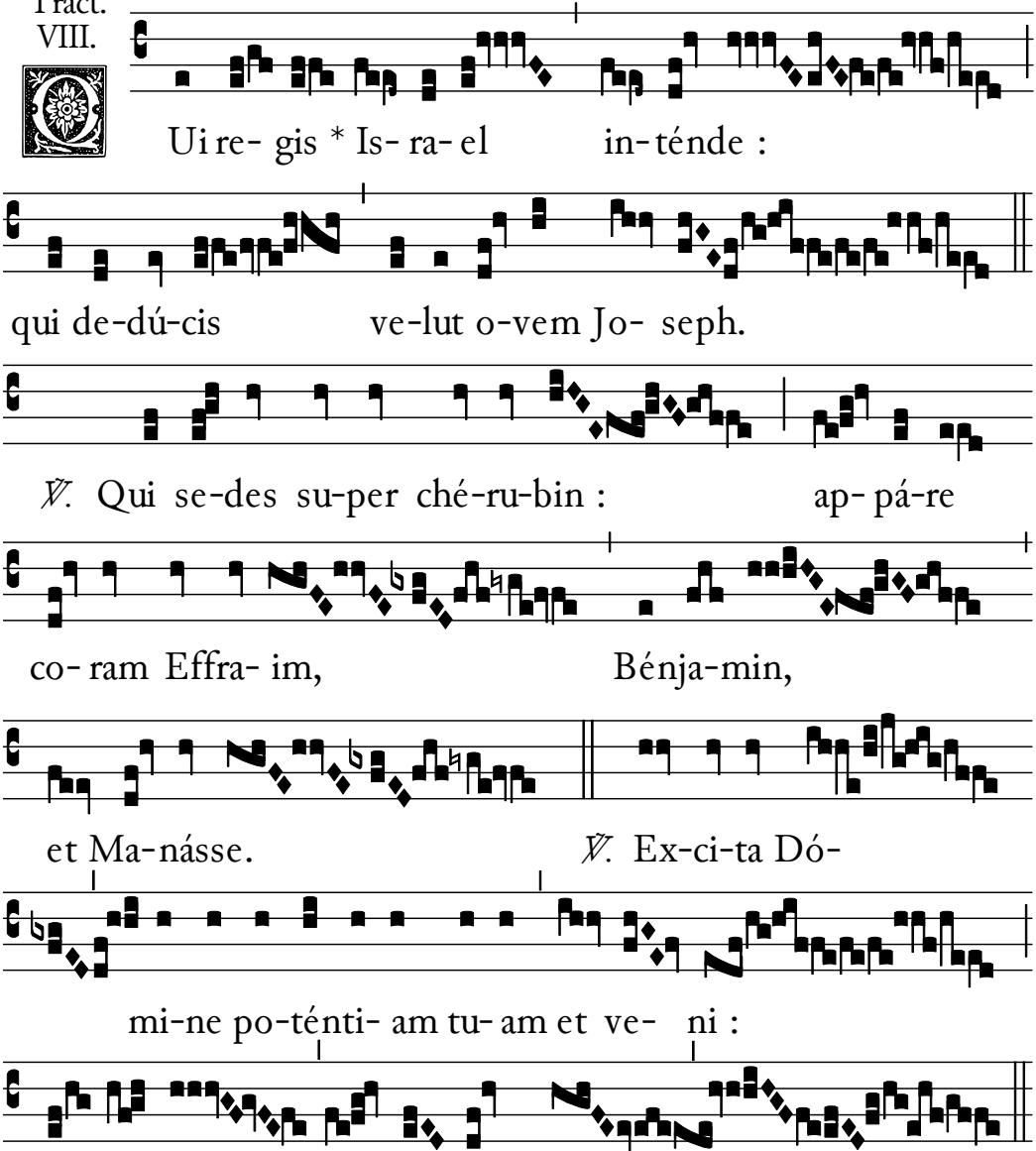
¶ Qui se-des su-per ché-ru-bin :   ap- pá-re

co- ram Effra- im,   Bénja-min,

et Ma-násse.   ¶ Ex-ci-ta Dó-

mi-ne po-ténti- am tu- am et ve- ni :

ut sal-vos   fá- ci- as * nos.

[*Evangelium*]²⁷⁸ *Secundum Lucam. iij. [1-6.]*

Anno quintodécimo impérii Tybérii Cesáris : procurante Póntio Piláto Judéam : thetrárcha autem Galiée Heróde : Philíppo autem fratre ejus tetrárcha Yturée et Trachonítidis

regiónis : et Lysánia Abilíne tetrárcha : sub princípibus sacerdótum, Anna et Cáypha : factum est verbum Dómini super Johánnem Zacharíe filium in desérto. Et venit in omnem régiónem

Sabbato iij. temporum.

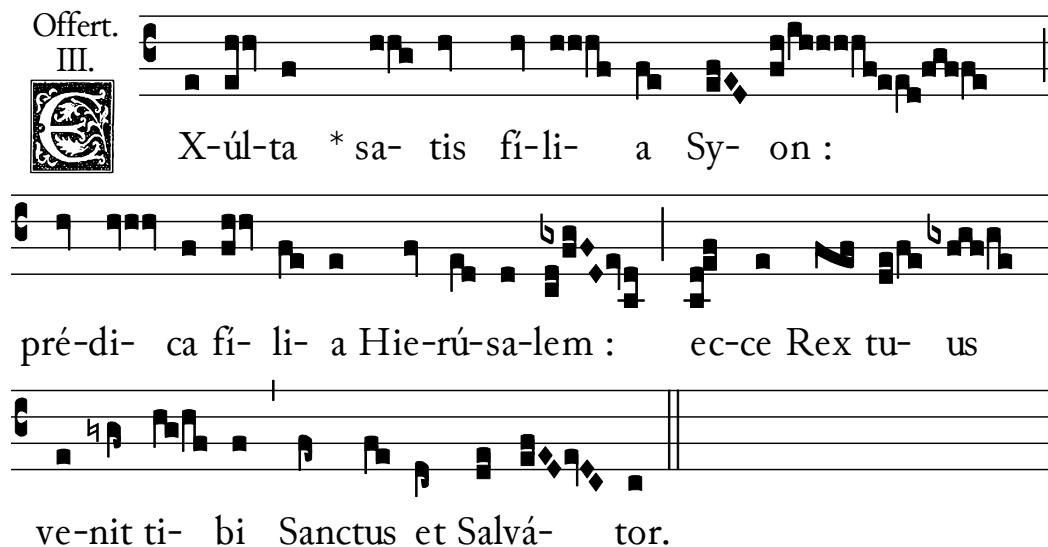
Jordánis prédicans baptísmum penitentie in remissiónem peccatórum : sicut scriptum est in libro sermónum Isaé prophéte, Vox clamántis in desérto : paráte viam Dómini : rectas

fácite sémitas ejus. Omnis vallis implébitur : et omnis mons et collis humiliábitur. Et erunt prava in dirécta : et áspera in vias planas. Et vidébit omnis caro salutáre Dei.

GS:11; 1508:14r; 1513:8r.²⁷⁹

007-14.

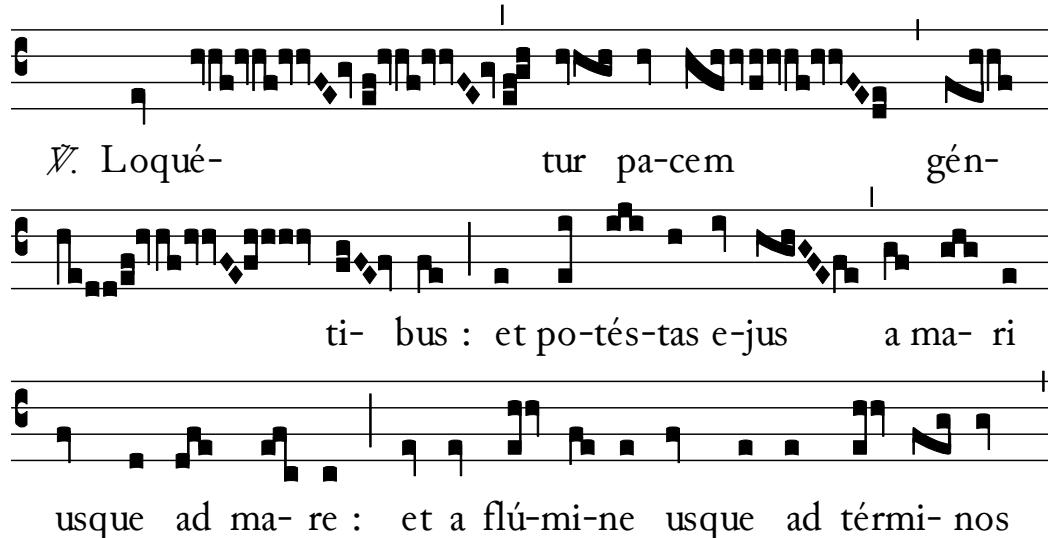
Offert.
III.

X-úl-ta * sa- tis fí-li- a Sy- on :
 pré-di- ca fí- li- a Hie-rú-sa-lem : ec-ce Rex tu- us
 ve-nit ti- bi Sanctus et Salvá- tor.

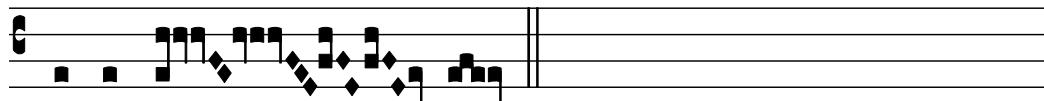
1508:14r; 1513:8r.

007-15.

¶ Loqué- tur pa-cem gén-
 ti- bus : et po-tés-tas e-jus a ma- ri
 usque ad ma- re : et a flú-mi-ne usque ad térmis nos

Sabbato iij. temporum.

orbis ter- re.

Secreta.

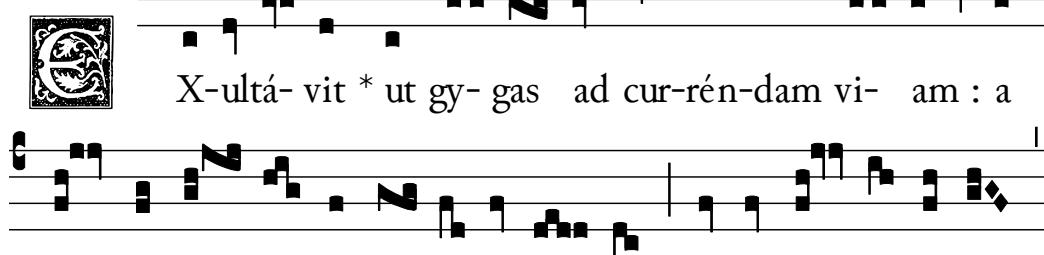
Super has hóstias fidélium
Dómine quésumus propício
vultu respice : et quia nostris méritis

non valémus : his pótius munéribus
tuo occúrsui commendémur. Qui vivis
et regnas cum Deo Patre.

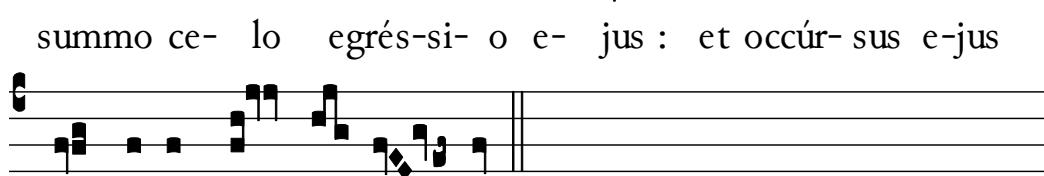
Prefatio quotidiana.

GS:11; 1508:14r; 1513:8r.

Comm. VI. 007-17.

X-ultá- vit * ut gy- gas ad cur-rén-dam vi- am : a

summo ce- lo egrés-si- o e- jus : et occúr- sus e-jus
usque ad summum e- jus.

Postcommunio.

Quésumus Dómine Deus noster :
ut sacrosáncta mystéria que pro
reparatiónis nostre munímine con-

tulísti : et presens nobis remédium esse
fáciás, et futúrum. Per.

*In quacunque feria dies nativitatis Domini contigerit : semper jejunia quattuor temporum
in tertia ebdomada adventus Domini celebrentur.*

C Dominica quarta adventus Domini.

Ad missam.

GS:11; 1508:14v; 1513:8v.²⁸⁰

Offic. I.

007.2-02.

[8v.] Emén- to * nostri Dó-mi-ne in be-ne-plá-ci-to
 pópu-li tu- i : ví- si-ta nos in sa- lu-tá- re tu- o :
 ad vi-déndum in bo-ni- tá-te e-lectó-rum tu- ó- rum
 in le-tí- ci- a gentis tu- e : ut laudé-ris cum he-re-di-
 tá-te tu- a. Ps. Peccá-vimus cum pá-tri-bus nostris :
 injúste é-gimus i-niqui-tá- tem fé-ci- mus.

Oratio.

Exulta quésumus Dómine po-
 téntiam tuam et veni : et magna
 nobis virtúte succúrre : ut per²⁸¹

auxílium grátie tue quod nostra
 peccáta prepédiunt : indulgéntia tue
 propiciatiónis accéléreret. Qui vivis et

regnis dum Deo Patre.

[*Epistola*]²⁸² *Ad Philippenses. iiiij. [4-7.]*

Fratres. Gaudéte in Dómino semper. Iterum dico gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus. Dóminus enim²⁸³ prope est. Nichil sollíciti sitis : sed in omni oratióne et obsecratióne cum grati-

árum actiόne, petitiońes vestre innotescant apud Deum. Et pax Dei que exúperat omnem sensum : custódiat corda vestra et intelligéntias vestras. In Christo Jesu Dómino nostro.²⁸⁴

Gradale. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum : ómnibus qui ínvocant eum in veritáte. *V.* Laudem Dómini loquétur os meum : et benedícat omnis caro nomen sanctum ejus. [*ut supra in iiiij. feria precedente*].²⁸⁵ 48.

GS:12; 1508:14v; 1513:8v.²⁸⁶

I.

007.2-12.

V. Ve-

ni Dómi- ne et no-li tar-dá- re : re- láx- a
fa- ci- né- ra

ple- bis * tu- e.

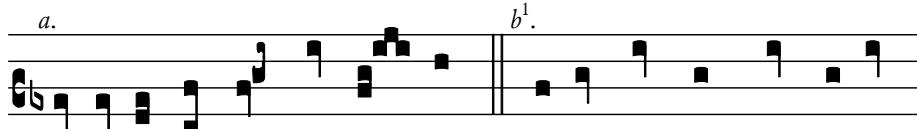
Dominica quarta adventus Domini.

1508:14v; 1513:8v.²⁸⁷

ah53004.
Seq.
III.

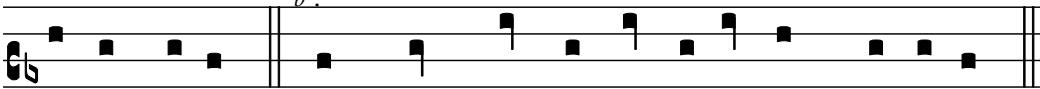

a.

Ubi-lémus omnes u- na. De-o nostro qui cre- á-

b².

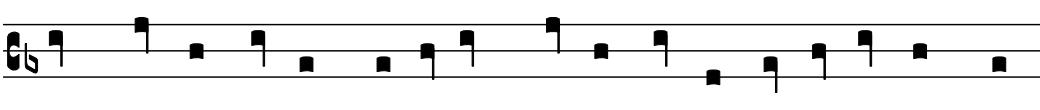
vit ómni- a. Per quem cuncta cóndi-ta sunt sé-cu-la.

c¹.

Ce-lóque plú-rima lu-ce cho-rúsca : et di-vérsa sunt sy-de-ra.

c².

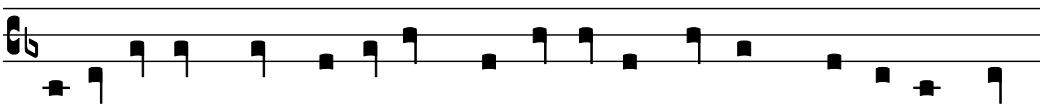
Sol, mundi scema : nocti- um de-cus lu-na, ce-ter-áque splen-

d¹.

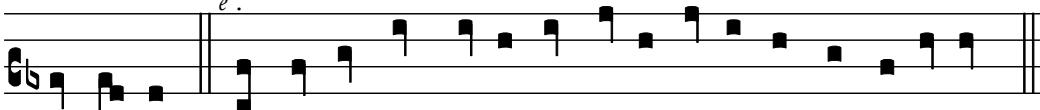
dénti- a. Ma-re, so-lum, al-ta, pla-na : ac pro-fúnda flúmi-na.

d².

A-e-ris ampla spá-ci- a, que discúrrunt a-ves : venti, atque

e¹.

plú-vi- a. Hec simul cuncta ti-bi De-o so-li Pa-tri mí-li-tant.

e².

Nunc et in e-vum si-ne fi-ne per secla : laus e-ó-rum tu- a gló-

Dominica quarta adventus Domini.

The musical notation consists of two staves of square neumes on a four-line staff system. The first staff begins with a forte dynamic (f¹) and a repeat sign. The second staff begins with a forte dynamic (f²). The lyrics are integrated into the music, with some words written below the staff and others above. The lyrics are:

ri- a. Qui pro sa-lú-te nostra, pro-lem ú-ni-cam. Pa-ti in
 g.
 terram mi-sís-ti si-ne culpa : sed ob nostra de-lícta. Te Trí-
 h.
 ni-tas pre-cámur : ut córpo-ra nostra et corda. Re-gas et
 pro-té-gas : et dones pecca-tó-rum vé-ni- am.

[*Evangelium*]²⁸⁸ *Secundum Johannem. j. [19-28.]*

JN illo tempore. Misérunt Judéi ab Hierosólymis sacerdótes et Levítas ad Johánnem ut interrogárent eum, Tu quis es ? Et conféssus est, et non negávit. Et conféssus est : quia non sum ego Christus. Et interrogavérunt eum, Quid ergo ? Helías es tu ? Et dixit, Non sum. Prophéta es tu ? Et respóndit, Non. Dixérunt ergo ei, Quis es : ut respónsum demus his qui misérunt nos ? Quid dicis de teípsò ? Ait, Ego vox clamántis in desérto : dirígite viam Dómini, sicut dixit Isaías

prophéta. Et qui missi fúerant erant ex phariséis. Et interrogavérunt eum et dixérunt ei, Quid ergo baptísas si tu non es Christus : neque Helías : neque prophéta ? Respondit eis Johánnes dicens, Ego baptízo in aqua : médius autem vestrum stetit quem vos nescitis. Ipse est qui post me ventúrus est qui ante me factus est : cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrígiam calceaménti. Hec in Beth-ánia facta sunt trans Jordánem ubi erat Johánnes baptízans.

Dominica quarta adventus Domini.

GS:12; 1508:15r; 1513:8v.²⁸⁹

Offert.
IV.

005-08.

Onfortá- mi- ni * et jam no-lí- te ti- mé-
 re : ec-ce e- nim De- us nos- ter retrí- bu- et
 ju-dí-ci- um ipse vé- ni- et et sal- vos nos
 fá-ci- et.

1508:15r; 1513:8v.²⁹⁰

005-09.

X. Tunc a-pe- ri- én- tur ó- cu-li
 ce- có- rum : et aures surdó-rum áu- di- ent : tunc
 ascén- det claudus qua-si cervus : et cla- ra
 e- rit lingua mu-tó- rum.

Dominica quarta adventus Domini.

Secreta.

Sacrificiis preséntibus quésumus
Dómine placátus inténde : qui-

bus ad Fílii tui nativitátem suscipi-
éndam, purifícemur. Per eúndem.

Prefatio quotidiana.

GS:6; 1508:11r; 15v; 1513:8v.²⁹¹

Comm.

I.

C-ce vir-go * concí-pi- et et pá- ri- et fí-li-

007.2-18.

um : et vo-cá-bi- tur nomen e- jus E- má-nu- el.

[9r.]

Postcommunio.

POpulum tuum quésumus Dó-
mine donórum tuórum largitáte
proséquere : ut a malis ómnibus,
sacramentórum tuórum virtúte pro-

téctus ad ineffábile mystérium cele-
brándum : et mente preparétur et
córpose. Per Dóminum.

¶ Feria iiij.

[*Epsitola*]²⁹² *Lectio Johelis Prophete. ij. [23-24.] et iij. [17-21.]*

Hec dicit Dóminus. Exultáte filie Syon²⁹³ : et letámini in Dómino Deo vestro, quia dedit vobis doctórem justíce et descéndere fáciet ad vos imbre matutínum et serótinum, sicut in princípio. Et implebúntur áree fruménto : et redundábunt torculária vino et óleo. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester hábitans in Syon in²⁹⁴ monte sancto meo : et erit Hierúsalem sancta : et aliéni non transíbunt per eam amplius. Et erit in die illa, stillábunt montes dulcédinem : et colles fluent lacte : et per omnes

rivos Juda ibunt aque : et fons de domo Dómini egrediétur, et irrigábit torréntem spinárum. Egýptus in desolatióne erit : et Iduméa in desértum perditiónis pro eo quod iníque egérunt in filios Jude : et effudérunt sanguinem innocéntem in terra sua. Et Judéa in etérnum habitábitur : et Hierúsalem in generatióne et generatióne. Et mundábo sanguinem eórum, quem non mundáveram : et Dóminus commorábitur in Syon : a século et usque in séculum.²⁹⁵

[*Evangelium*]²⁹⁶ *Secundum Lucam. vij. [17-28.]*

JN illo témpore. Exiit sermo in univérsam Judéam de Jesu : et omnem circa regiónem. Et nuncia-vérunt Johánni discípuli ejus de ómnibus his. Et convocávit duos de discípulis suis Johánnes : et misit ad Jésum dicens, Tu es qui ventúrus es : an álium expectámus ? Cum autem veníssent ad eum viri dixérunt, Johánnes Baptista misit nos ad te dicens, Tu es qui ventúrus es : an álium expectámus ? In ipsa autem hora curávit multos a languóribus suis : et plagis et spirítibus malis : et cecis multis donávit visum. Et respóndens

dixit illis, Eúntes renunciáte Johánni que vidístis et audístis. Quia ceci vident : claudi ámbulant : leprósi mundántur : surdi áudiunt : mórtui resúrgunt : páuperes evangelizántur. Et beátus est qui non fúerit scandalizátus in me. Et cum discessíssent núncii Johánnis : cepit dícere de Johánni ad turbas. Quid exístis in desértum vidére ? Arúndinem vento agitátam ? Sed quid exístis vidére ? Hóminem móllibus vestiméntis indútum ? Ecce qui in veste preciosa sunt et in delíciis : in dómibus regum sunt. Sed quid exístis vidére ? Pro-

phétam ? Utique dico vobis et plusquam prophétam. Hic est de quo scriptum est, Ecce mitto ángelum meum ante fáciem tuam : qui préparábit viam tuam ante te. Dico enim

vobis : major inter natos mulierum prophéta Johánne baptísta nemo est. Qui autem minor est in regno celórum, major est illo.

¶ Feria vj.

[*Epistola*]²⁹⁷ *Lectio Zacharie prophete. ij. [10-13.]*

Hec dicit Dóminus. Lauda et letáre filia Syon : quia ecce ego vénio et habitábo in médio tui : ait Dóminus. Et applicabúntur gentes multe ad Dóminum in die illa : et erunt michi in pópulum. Et habitábo in médio tui : et scies quia Dóminus

exercítuum misit me ad te. Et poscidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta : et elíget adhuc Hierúsalem. Síleat omnis caro a fácie Dómini : quia consurréxit de habitáculo sancto suo : dicit Dóminus omnípotens.²⁹⁸

¶ [*Evangelium*]²⁹⁹ *Secundum Marcum. viij. [15-26.]*

[9v.]

In illo témpore. Dixit Jesus discípulis suis, Vidéte et cavéte a ferménto Phariséorum et ferménto Heródis. Et cogitábant ad altérutrum dicéntes : quia panes non habémus. Quo ágnito³⁰⁰ ait illis Jesus, Quid cogitátis, quia panes non habétis ? Nondum cognóscitis, nec intelligitis ? Adhuc cecátum habétis cor vestrum ? Oculos habéntes non vidétis : et aures habéntes non audítis. Nec recordámini, quando quinque panes fregi in quinque mília : et quot cóphinos fragmentórum plenos sustulístis. Dicunt ei, Duódecim. Quando et septem panes in quáttuor mília hóminum : quot sportas fragmentórum tulístis ?

Et dicunt ei, Septem. Et dicébat eis, Quómodo nondum intelligitis ? Et véniunt Bethsáida et addúcunt ei cecum : et rogábant eum ut illum tángeret. Et apprehénsa manu ceci : edúxit eum extra vicum. Et éxspuens in óculos ejus, et impósitus mánibus suis interrogávit eum si quid víderet. Et aspíciens ait, Vídeo hómines velut arbóres ambulántes. Deínde íterum impósuit manus super óculos ejus et cepit vidére. Et restitútus est ita ut clare víderet ómnia : et misit illum in domum suam, dicens, Vade in domum tuam : et si in vicum introíeris, némini díixeris.

Sabbato. iij. téporū aduen. Fo. xiiij.

cherubyn appa re coram estraym
 beniamyn et manasse. Oro Preces
pp. Lc. v.
Angel dñi.
gue legat hic

in aduētu vñqz ad hanc clausulā **Benedictus es dñe deus patru nostroū.**
 In sabbato vero. iij. téporū prime ebboma. quadragētū legatur vñqz ad
Benedictus es dñe in firmamēto. In sabbato vero pēthe. et in sabbato. iij.
 temporū mensis septembriis tota integra legatur. Duo clerici de. h. forma in
 superpell. ad gradum choxi simul dicant Tractum.

Benedictus es domine deus patrum nostroū. Et lau
 dabilis et glorio sus in se cula. Chorus idē
repetat. Cle
rici v.
Et benedictū
 nomen glorie tue quod est sanctū. Chorus
respon
deat. Et laudabile

et glori o sum in se cula. **Cle. p. Benedictus es in téplo**
Chorus Et
laudabilis
Clerici v.
Benedict' es super thronū sanctū

Chorus Et
laudabilis
Clerici v.
Benedict' es super sceptrū diuinitatis tue

Benedictus es qui sedes super cherubyn intuens
Chorus Et
laudabilis
Clerici v.
 abyssos. **B**enedict' es qui ambulas super pennas
b. v.

Sarum Gradual 1508:13r.

Notes.

Notes, pages 1-76.

¹ 94. [SM:1.]

² 94. 98. [SM:1.]

³ 1528:1r; [SM:1.]

⁴ 94. 98. [SM:1.]

⁵ 'Graduale ad consuetudinem Sarum.', 1508:1r.

⁶ Officium 15. 26. 34. 54R. 55P. Introitus. 94. 98. 8RM. 13. 57.

⁷ In 1508:1r. 'ánimam' is set AGC.A.GA; 'qui te expéctant' is set FG G ACB.CDC.ABA. GS:pl. a. has no flats. In Rylands-24:37. The Psalm is set thus (implying a different accentuation of 'édoce'):

The musical notation consists of two staves of square neumes on four-line red staves. The first staff contains the text 'Ps. Vi- as tu- as Dómi-ne demónstra michi : et sémi-tas'. The second staff continues with 'tu- as e-dó-ce me.'. The notation uses a mix of short and long vertical strokes, with horizontal dashes indicating pitch changes.

⁸ 1508:1v.

⁹ 1508:1v.

¹⁰ 1508:1v.

¹¹ 1508:1v.

¹² 1508:1v.

¹³ 1508:1v.

¹⁴ 1508:1v.

¹⁵ Almost all the printed Sarum missals give the following form:

The musical notation consists of one staff of square neumes on four-line red staves. It begins with a short vertical stroke followed by a series of short horizontal dashes, ending with a vertical stroke and a short horizontal dash. A double bar line follows.

Dómi-nus vo-bíscum.

implying the response:

The musical notation consists of one staff of square neumes on four-line red staves. It begins with a short vertical stroke followed by a series of short horizontal dashes, ending with a vertical stroke and a short horizontal dash. A double bar line follows.

Et cum spí-ri-tu tu-o.

and then continuing with:

The musical notation consists of one staff of square neumes on four-line red staves. It begins with a short vertical stroke followed by a series of short horizontal dashes, ending with a vertical stroke and a short horizontal dash. A double bar line follows.

O-rémus.

However, I believe this to be an error that has been repeated through the later editions of the Missal. Otherwise this Tone is in no way distinguished from the exceptional treatment indicated immediately below.

Notes.

The music for 'Et cum spíritu tuo.' is supplied by the editor.

¹⁶ In a number of sources, including US-II:265. the music appears a fifth lower, in the F clef.

¹⁷ In 1513:1r. this clause appears after 'Amen.' However it appears here in 1498:1v. and in other sources (including US-II:67.)

¹⁸ 1528:1v.

¹⁹ 1508:1v.

²⁰ '*tam in adventu et in tempore pasche quam in aliis temporibus anni.*' 1508:1v.

²¹ '*tunc memorie si habeatur de ceteris sanctis in eadem missa dicuntur. Si vero fuerit missa dominicalis tunc memoria de Trinitate fiat : et relique.*' 1508:1v.

²² 1508:1v.

²³ 1508:1v.

²⁴ '*neque ad missam de festo fiat memoria de jejunio.*', 1508:1v.

²⁵ 1508:1v.

²⁶ 1508:1v.

²⁷ 1508:1v.

²⁸ 1508:1v.

²⁹ 1508:1v. has 'Ecclésie tue quésumus Dómine.'

³⁰ 1508:1v.

³¹ 1528:1v.

³² 1508:1v.

³³ 1508:1v.

³⁴ 1508:1v.

³⁵ 1528:1v.

³⁶ 1508:1v.

³⁷ 1508:1v.

³⁸ 1508:1v.

³⁹ 1508:1v.

⁴⁰ 1508:1v.

⁴¹ 1508:1v.

⁴² 1508:1v.

⁴³ 1508:1v.

⁴⁴ '*v. pro pace oratio Deus a quo.*', 1508:1v.

⁴⁵ '*non dicitur oratio de generalibus per totum annum nisi tantum in xl.*', 1508:1v.

⁴⁶ 1508:1v.

⁴⁷ 1508:1v.

⁴⁸ 1508:1v.

⁴⁹ 1508:1v.

⁵⁰ 1508:1v.

⁵¹ 1508:1v.

⁵² 1508:1v.

⁵³ '*ad ordinem dicuntur*', 1508:1v.

Notes.

---

⁵⁴ 1508:2r.

⁵⁵ 'ubi fit', 1528:2r.

⁵⁶ 'Quando vero fit memoriam de aliquo sancto in die festo ut infra octavas vel in octavis ut in festo sancti Sampsonis episcopi fiat memoria de sancto Pantaleone aut in consimilibus tunc iij. oratio fit de sancta Maria et iiij. de omnibus sanctis : et v. pro universalis ecclesia.' 1508:2r.

⁵⁷ 1508:2r.

⁵⁸ 1508:2r.

⁵⁹ 1508:2r.

⁶⁰ 1508:2r.

⁶¹ 1508:2r.

⁶² 1508:2r.

⁶³ 'fiat memoriam in primis, ij. oratio de sancto Swithino, iiij. de apostolis, iiiij. de sancta Maria, v. de omnibus sanctis.', 1508:2r.

⁶⁴ 1508:2r.

⁶⁵ 'tunc fiat memoria oratio de sancta Maria', 1508:2r.

⁶⁶ 1508:2r.

⁶⁷ 1508:2r.

⁶⁸ 'commemoratione omnium', 1508:2r.

⁶⁹ 1508:2r.

⁷⁰ autem. 98. 26. 57. [SM:7.]

⁷¹ 'gradale', SM:8.

⁷² 'decantandum', 1528:2r; [SM:1.]

⁷³ 1508:2v.

⁷⁴ In 1508:2v. the first 'Dómine' is set D.DED.DCDFFFAB\AFGFFD. At 'michi' 1508:2v. has a misplaced and incorrect flat.

⁷⁵ 'Chorus idem repeatet et prosequatur totum gradum sic.', 1508:2v.

⁷⁶ 'ut', 1508:2v.

⁷⁷ 1508:2v.

⁷⁸ 1508:2v.

⁷⁹ 1508:2v.

⁸⁰ 'et', 1508:2v.

⁸¹ 1508:2v.

⁸² 1508:2v.

⁸³ 1508:2v.

⁸⁴ 1508:2v.

⁸⁵ 1508:2v.

⁸⁶ 1508:2v.

⁸⁷ 1508:3r.

⁸⁸ In 1508:3r. 'ya' of the initial 'Allelúya' comes three notes later. GS:1. has no flat at 'tuum'.

⁸⁹ 1508:3r.

⁹⁰ The text as far as here appears in 1526:2v.

Notes.

---

⁹¹ 1508:3r.

⁹² 1508:3r.

⁹³ '*repetatur*', 1508:3r.

⁹⁴ 1508:3r.

⁹⁵ 1508:3r.

⁹⁶ d² has a melodic variant : 'éxpia' is set G.B.B. f² has a a melodic variant : 'secúndo' is set D.D.E. In f². secundóque nos 54R. 55P. [SM:11.]

⁹⁷ 1508:3v.

⁹⁸ 1508:3v.

⁹⁹ 1508:3v.

¹⁰⁰ 1508:3v.

¹⁰¹ '*lecturnum*', 1508:4r.

¹⁰² 'In nómine Dómini.' would appear to be an omission from the text of 1508.

¹⁰³ In 1508:5r. 'Jesus' is set C.B.

¹⁰⁴ 1508:4r.

¹⁰⁵ '*Accepta prius benedictione a sacerdote*', 1508:4r.

¹⁰⁶ 1528:2v; [SM:12.]

¹⁰⁷ '*thuribulario*', 1528:2v; [SM:12.]

¹⁰⁸ '*ceroferario*', 1528:2v; [SM:12.]

¹⁰⁹ '*alio*', 1508:4r.

¹¹⁰ SM:12.

¹¹¹ 1508:4r.

¹¹² '*in libro*', 1508:4r.

¹¹³ 1508:4r.

¹¹⁴ 'Et cum appropinquássent Hierosólymis, et veníssent Bethphágé ad montem Olivéti : tunc Jesus misit', *Vulgata*.

¹¹⁵ 1508:5r.

¹¹⁶ US-I:74.

¹¹⁷ Here 1508:5r. includes '*in ultimo ordine subdiaconorum*'.

¹¹⁸ 1508:5r.

¹¹⁹ 1508:5r.

¹²⁰ '*Require infra.*' appears here in 1513:3r, referring the reader to the full text of *Credo* on 135r.

¹²¹ 1532:5v.

¹²² '*imitatur*', 1527:5r; 1532:5v.

¹²³ 1508:5r.

¹²⁴ 1508:5r. and GS:pl. D. have no flats. The flats appear in 1527:5r. and 1532:5v. At 'Deum de Deo' GS:pl. D. sets 'Deum' A.G; at 'de Deo vero' GS:pl. D. sets 'de' A. In 1508:5v. 'passus et sepultus' is set A.G F G.A.GF. 'Spíritum Sanctum' is set G.G G.A. In GS:pl. D. at 'unum baptízma', 'unum' is set G.F.

¹²⁵ 1508:5r.

¹²⁶ 1508:6r.

Notes.

---

¹²⁷ 1526:3v; 57; [SM:15.]

¹²⁸ 'nisi', 1508:6r.

¹²⁹ 1508:6r; 26, 57: SM:15.

¹³⁰ 1508:6r.

¹³¹ 1508:6r.

¹³² 1508:6r.

¹³³ 1508:6r.

¹³⁴ 1508:6r.

¹³⁵ 1508:6r.

¹³⁶ 1508:6r.

¹³⁷ 1508:6r.

¹³⁸ 1532:6v.

¹³⁹ 1508:6r.

¹⁴⁰ 1508:6r.

¹⁴¹ In 1508:6r, 49v, and 155r. 'étenim' is set A.ABG.AE. 'ut supra in dominica j. adventus Domini.', 1508:155r. According to the plan of alternation established on the First Sunday of Advent (25.) the *V.* *Dirige me.* having been sung on Thursday after Ash Wednesday, the *V.* *Respice in me.* would be sung on this day. 1513:41v. indicates the *V.* *Dirige me.* The *V.* *Respice in me.* is indicated 1494. [Dickinson:180.] 'confundántur', 1513:31v. The Verses do not appear in GS:33. In the first Verse 1508:49v. has:

The edition follows 1508:6v. In 1508:49v. 'salutáris' is set GA.A.CAAC.A.A. 1508:50r. includes the Verse 'Résponce in me'. This would appear to be an unnecessary duplication from the First Sunday in Advent.

¹⁴² 1527:6v, 1532:6v. 1508:6r. has 'dicentur'.

¹⁴³ US-I:76.

¹⁴⁴ *Sic habetur in Ordinario*; deinde superiore gradum ex parte decani, incipiens ab ipso decano vel a proximiiori stallo eo absente, postea superiore gradum ex parte cantoris. Eodem ordine secundas, exinde primas formas. 34, 57. [SM:15.]

¹⁴⁵ 'diacono', 1527:6v; 1532:6v; SM:16.

¹⁴⁶ 1527:6v; 1532:6v; SM:16. 1508:6v. has 'tum'.

¹⁴⁷ 'sui', SM:16.

¹⁴⁸ NCC-LE:63.24.

¹⁴⁹ See NCF-LE:66.24.

¹⁵⁰ NCC-LE:63.24.

¹⁵¹ 1527:6v; 1532:6v. 1508:6r. has 'thurifisci'.

¹⁵² 1508:6r.

¹⁵³ 1508:6r.

Notes.

---

¹⁵⁴ 1508:6r.

¹⁵⁵ 1508:6r.

¹⁵⁶ 1508:6r.

¹⁵⁷ 'in una die', 1508:6r.

¹⁵⁸ 1508:6v. begins a flat clef at 'Dómine'. However at 1508:65r. the flat appears at 'custódi'.

¹⁵⁹ 1528:3r; [SM:17.]

¹⁶⁰ 'nisi gradus', ? 1508:7r.

¹⁶¹ GS:2. has no flat.

¹⁶² 'Súmpsimus', 1528:3r.

¹⁶³ 'ventúre', 1513:3v; 1528:3r. [SM:17.] has 'ventúra'.

¹⁶⁴ 1528:3r; [SM:17.]

¹⁶⁵ 1526:3v. [SM:17.]

¹⁶⁶ 1508:7r.

¹⁶⁷ 1508:7r.

¹⁶⁸ Missal-1528:3r; [SM:18.]

¹⁶⁹ 1508:7r.

¹⁷⁰ 'et quando dicitur plenum servicium', 1508:7r.

¹⁷¹ 1508:7r.

¹⁷² 'Locus mendoros, fortasse sic legendus-Commemoratio quoque V. M., si propria Epistola et Evangelium propter illam non fuerint pretermissa ; tunc illa si qua dies vacaverit est cantanda. Si vero proprie Epistole et Evangelia que in feriis inoculatis frequenter nequeant dici, in proxima sequenti si vacaverit perlegantur, nec propter . . . omittenda.', SM:17.

¹⁷³ 'pretermissam', 1508:7r. 1527:7r. and 1532:7v. have 'preter missam'.

¹⁷⁴ 1508:7r.

¹⁷⁵ 'iij. temporibus que in ebdomada penthecostes contigerit.', 1508:7r.

¹⁷⁶ 'quadragesimam', 1508:7r.

¹⁷⁷ 1508:7r.

¹⁷⁸ 1526:4r. [SM:19.]

¹⁷⁹ 'enim' does not appear in the *Vulgata*.

¹⁸⁰ 'enim' does not appear in the *Vulgata*.

¹⁸¹ 'assístit', *Vulgata*.

¹⁸² 'charíssimi', is not in the *Vulgata*.

¹⁸³ 'et longanimitatis', is not in the *Vulgata*.

¹⁸⁴ 'nostri Jesu Christe' is not in the *Vulgata*.

¹⁸⁵ 1508:7r.

¹⁸⁶ 'qui dictus est', *Vulgata*.

¹⁸⁷ 'et' does not appear in 1513:4r. It appears in 1528:3v. and in the *Vulgata*.

¹⁸⁸ 'locúste', *Vulgata*.

¹⁸⁹ 'quadragesimam', 1508:7r.

¹⁹⁰ 'epistole', 1513:4r. 'epistola' is in 1528:4r.

¹⁹¹ 1508:7r.

Notes.

---

¹⁹² '*epistole*', 1513:4r.

¹⁹³ '*in dominica feria*', 1508:7r.

¹⁹⁴ 1509:7r. indicates a flat clef-sign until 'in letícia'. GS:3. has no neume for the third syllable of 'audítam'. In 1508:7r. 'glóriam' is set CDE.EDFED.DE.

¹⁹⁵ In 1508:7v. 'ejus' is set G.FAGAAGA; 'véniet' is set FGACDECACCAGACGA. F.GAGACAAFGF. GS:3. has no flat at 'sanctos'. GS:3. indicates a flat only on the last syllable of 'super sacrificia.' 1528:4r. has 'our God.' The flat at 'illi' appears in Rylands-24:40v.

¹⁹⁶ 1508:7v. is missing the F of the melisma at 'Allelúya.' and at 'magna'. In 1508:7v. 'et tunc' is set GABB.ABCDDC. In GS:3. 'potestáte' and 'majestáte' both end AB.G.

¹⁹⁷ In d² 1508:7v. has 'Que'. f² has a melodic variant : 'astra' is set D.A. In g² 1513:4v. has 'omnia sunt nuda'. In h¹ 1508:7v. has 'hec'

¹⁹⁸ 1508:8r. has no flat at 'nos'; 'bis' of 'nobis' appears five notes earlier. In GS:7. 'tua' begins AGC.CCC. 'convérsus-8, 13, 15, 57, convértens-94, 98, 26.'; SM:23. 'convértens' appears in Rylands-24:41r and the Old Roman Psalter; 'convérsus' appears in the *Vulgate*.

¹⁹⁹ 'Deus' is not in the *Vulgate*.

²⁰⁰ 'Deus' is not in the *Vulgate*.

²⁰¹ 'vidébitur difficile', *Vulgate*.

²⁰² 'dicit Dóminus omnípotens' is not in the *Vulgate*.

²⁰³ 'non surréxit inter natos mulíerem', *Vulgate*.

²⁰⁴ 'et' is not in the *Vulgate*.

²⁰⁵ 'Johánnes péribet de ipso, et clamat', *Vulgate*.

²⁰⁶ 'est', 1528:3v.

²⁰⁷ 'et grátiam', *Vulgate*.

²⁰⁸ 'ennarávit', *Vulgate*.

²⁰⁹ GS:4. has no flat at 'vestra', but the F-clef may imply a flat here. GS:4. has no flat at 'nichil sollíciti' or at 'oratióne'. In 1508:9r. the second 'in' is set C.

²¹⁰ 'mysteriórum', *Vulgate*. 'ministeriórum' appears to be a legitimate variant, appearing as it does in a wide variety of western liturgical sources.

²¹¹ In 1508:9r. the final G of 'Chérubin' is absent. In GS:4. 'tuam' is set G.FGAD. GS:4. has no flat at 'dedúcis'. In 1509:9r. 'Joseph' begins ADCD.DGDBD.

²¹² In GS:4. 'veni' ends AFGFFDFGEF.F.

²¹³ 1508:9v.

²¹⁴ 1508:9v. has no flat at 'Dómíne'; '-tem plebis' is set BG GFGAGAGFGA.G

²¹⁵ 1508:9v. includes a natural sign above the word 'tuam'. Perhaps this accidental refers to the B at the beginning of the following Verse.

²¹⁶ In 1508:10r. 'confortámini' is set D.D.FDF.FFF.FGFFFDED.

²¹⁷ 1508:10r.

²¹⁸ In the sources no flat appears directly at 'aperiátur'; nevertheless in both sources there is a B-flat-clef on that line. In 1508:10r. 'eum' is set FFFE.DCDEF, but compare the Annunciation.

²¹⁹ The printed sources are in agreement as to this conclusion, whereas 'Per Dóminum' seems more appropriate, and is found in the older manuscripts such as Rylands-24:43, and in the Roman missals.

Notes.

---

²²⁰ '*Sequatur lectio cum suo titulo, Dixit Jesus.*' 1508:10r. 'Jesus' must be a misprint for 'Isaias'.

²²¹ 'et', *Vulgate*.

²²² 'Dei nostri' does not appear in the *Vulgate*.

²²³ In GS:5. the last three notes of the *V.* are absent.

²²⁴ The *Vulgate* continues, 'Et dixit,'

²²⁵ In 1508:10v. 'eum' is set FGEFD.DC; at 'veritáte' the flat appears only on the final B; there is no flat on 'Dómini'. GS:6. has no flat at 'ejus'.

²²⁶ 1508:11r.

²²⁷ 'inetérnum', 1513:6r.

²²⁸ 'sextus est', *Vulgate*.

²²⁹ In 1513:5v. the V. begins 'Ideóque et quod'. In GS:6. 'muliéribus' is set GCCBA.DC.CBA.CBABC.B. In 1508:11r. 'fructus' ends on E.

²³⁰ GS:6. has no flat at 'filium'.

²³¹ 1508:11r.

²³² In 1508:11r. 'véritas' is set F.F.FGFF; 'tuis' is set EFED.D. In GS:6. the Ps. is given only up to 'immaculáti', after which the Psalm-tone ending appears with the text 'Amen.' In Rylands-24:45. 'Dómini' is set GF.E.EGEFG. In 1508:11r. the Psalm-verse is set thus (with a mediation of two accents):

Ps. Be- á-ti imma-cu- lá-ti in vi- a : qui ámbu-lant
in le-ge Dómi-ni.

²³³ In 1508:11v. 'salutáre' is set CC.DCB.AC.B.DE. In GS:7. only the first six notes of the melisma of 'nobis' appear.

²³⁴ 1508:11v.

²³⁵ 1513:6v. has 'convérsus'. 'convértens' follows the Old Roman Psalter; see Offertory, second Sunday in Advent.

²³⁶ 1508:11v. In GS:7. the offertory antiphon appears in full.

²³⁷ In 1508:11v. this is labelled 'Gr.' In 1508:11v. 'erit' is set FGAB_b.B_b. In GS:7. this communion antiphon appears a fifth higher.

²³⁸ 1508:11v.

²³⁹ In 1508:11v. 'fáciem' is set FF.DEC.C. GS:7. gives only the first part of the psalm verse, after which the psalm-tone ending appears along with the word 'Amen.'

²⁴⁰ 1508:12r.

²⁴¹ 'tribulatiónis', *Vulgate*.

²⁴² 'Dóminus Deus noster' is not in the *Vulgate*.

²⁴³ 1508:12r. has no flat at 'egréssio.'

²⁴⁴ 1508:12r.

Notes.

---

²⁴⁵ 'pusillánimis', *Vulgata*.

²⁴⁶ 'vester', *Vulgata*.

²⁴⁷ 'vos', *Vulgata*.

²⁴⁸ 'erit in', *Vulgata*.

²⁴⁹ The final sentence is not in the *Vulgata*.

²⁵⁰ GS:8. has no flat at 'tabernáculum'.

²⁵¹ 1508:12v.

²⁵² 'Juda', *Vulgata*.

²⁵³ 'Dóminus Deus noster' is not in the *Vulgata*.

²⁵⁴ In GS:8. 'convérte' is set A.CACDE.CAAGBAG; there is no B-flat. 1508:12v. has a flat at the first 'nos'. In 1508:12v. the final 'nos' is set with the same melisma as 'érimus':

²⁵⁵ 1508:12v.

²⁵⁶ 'revelábo', 1528:6v.

²⁵⁷ 'álius', 1513:7v.

²⁵⁸ In 1508:12v. 'tuam' begins GFGAGA.GF.

²⁵⁹ 1508:13r.

²⁶⁰ 1508:13r. 1508:13r. has 'Benedíctus es Dómine in firmaménto celi.' This would appear to be an error.

²⁶¹ 'et effundebátur flamma', *Vulgata*.

²⁶² 'et erúpit et', *Vulgata*.

²⁶³ 'ministros regis qui eam incendébant' is not in the *Vulgata*.

²⁶⁴ 'et non tétigit eos omníno ignis', *Vulgata*.

²⁶⁵ 1508:13r.

²⁶⁶ In 1508:13r. 'Deus' is set D.DE; following the $\mathbb{V}$. 'Glória Patri', 'laus' is set G; in the final $\mathbb{V}$. 'semper' is set D.D.

²⁶⁷ In the following $\mathbb{V}$. GS:10. has 'qui sedes super sceptrum'; this is apparently a mistake.

²⁶⁸ In the following $\mathbb{V}$. GS:10. sets 'super' D.D.

²⁶⁹ 1508:13v.

²⁷⁰ 1508:13v.

²⁷¹ In the following $\mathbb{V}$. GS:10. sets 'semper' D.DC.

²⁷² 'tātum', 1508:13v.

²⁷³ GS:10.

²⁷⁴ 'Rogámus autem vos, fratres', *Vulgata*.

²⁷⁵ 'discéssio', *Vulgata*.

²⁷⁶ 'tunc', *Vulgata*.

Notes.

---

²⁷⁷ In 1508:13v. 'chérubin' is set C.C.CDCBGAGBCBABAAG. GS:10-11. has no flats. In the final verse GS:11. appears to set 'Dómine' beginning DCCACDEB. The natural signs at 'Effraim' and 'Manásse' are indicated by the C-clef in Rylands-24:50.

²⁷⁸ 1508:14r.

²⁷⁹ GS:11. has no flats. At 'venit tibi': 'véniet tibi', 98, *RM, 13, 15, *Vulg.* 'venit', 26, 57; SM:39; 1513:7r. has 'véniet tibi'. The *Vulgate* has 'justus' not 'sanctus'.

²⁸⁰ In 1508:14v. 'Meménto' is set D.DEFDE.C; 'laudéris' is set GEFG.GE.FD. GS:11. gives the psalm-verse only up to 'pátribus' and provides the psalm-tone ending with the word 'Amen'. In place of 'vidéndum': 'vivéndum-34, 54, 55P, 57': SM:40. In Rylands-24:51. The Psalm-verse is set thus:

*Ps. Peccá-vimus cum pá-tri-bus nostris : injúste é-gimus
i-niqui- tá-tem fé-ci- mus.*

GS:11. suggests the same in the notation of the Psalm-tone ending.

²⁸¹ 94, 98 omit 'per', SM:40.

²⁸² 1508:14v.

²⁸³ 'enim' is not in the *Vulgate*.

²⁸⁴ 'Dómino nostro' is not in the *Vulgate*.

²⁸⁵ 1508:14v. GS:12 provides the incipit only.

²⁸⁶ In 1508:14v. 'tardáre' is set DFG.EFE.E; 'plebis tue' through to the middle of the melisma (where there is a clef change) appears to be set a third too high.

²⁸⁷ In a. 'omnes' is set in 1532:16r. C.CDF. In c¹ 1527:14v. and 1532:16r. set 'plúrima' D.D.C. In c¹ 1527:14v. and 1532:16r. set 'chorúsca' B_b.D.A. In c¹, 94, 55P, 57 have 'celum quod plúrima luce corúscat': SM:41. In c² there is a melodic variant : 'scema' is set D.B_b. The conclusion of d² extends d¹. In e¹ 1532:16r. sets 'Deo' G.D. In f² the flat appears one note earlier, on the A. In f² in 1508:15r. and 1527:16v. the final note of 'delícta' appears as E. In g 1508:15r. 1527:16v. and 1532:16v. have 'Et Trínitas'.

²⁸⁸ 1508:15r.

²⁸⁹ In GS:12. this offertory is set a fifth lower. In 1508:15r. 'noster' is set BCDCBCBA.CABCB; 'retribuet judícum' appears to be set A.CCCC.CA.ACBCD D.DC.DEDE.ED.

²⁹⁰ In 1508:15r. 'ascéndet' is set A.DBDEFGGGG.EDEDDB. This appears to be a mis-reading of the pes strophicus.

²⁹¹ GS:12 provides the incipit only. GS:6. has no flat at 'filium'.

²⁹² 1508:15v.

²⁹³ 'Et, filii Sion, exsultáte', *Vulgate*.

²⁹⁴ 'in' does not appear in the *Vulgate*.

²⁹⁵ The final phrase is not in the *Vulgate*.

²⁹⁶ 1508:15v.

Notes.

---

²⁹⁷ 1508:15v.

²⁹⁸ The final phrase is not in the *Vulgate*.

²⁹⁹ 1508:15v.

³⁰⁰ 'cónito', *Vulgate*.